

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ภูมิพลอดุลยเดช

โครงการศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

ข้อมูลพื้นฐานของโครงการ

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้มีพระราชดำริที่จะให้หน่วยงานต่างๆ ดำเนินการศึกษาและพัฒนา ในลักษณะเป็นศูนย์รวมที่จะใช้ทำการศึกษา ค้นคว้า ทดลอง วิจัย และแสวงหาแนวทางที่เหมาะสมสอดคล้อง กับสภาพพื้นที่ และการประกอบอาชีพของราษฎรที่อาศัยอยู่ในภูมิภาคนั้นๆ เพื่อให้ราษฎรสามารถ นำไปปฏิบัติได้อย่างจริงจัง เมื่อได้ผลก็นำไปพัฒนาสู่ราษฎรในหมู่บ้านใกล้เคียงและราษฎรในภูมิภาคนั้นๆ โดยจัดตั้งศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริในพื้นที่ต่างๆ รวม ๖ แห่ง ได้แก่

๑. ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้ อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดเชียงใหม่ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมีพระราชดำริให้เป็นศูนย์กลางศึกษา ทดลอง แสวงหารูปแบบในการพัฒนา พื้นที่ป่าต้นน้ำลำธาร ของภาคเหนือ จากผลการดำเนินงานทราบว่า ปัจจุบันสภาพป่าบริเวณป่าขุนแม่กวง กลับคืนสู่ความสมบูรณ์อีกครั้ง ซึ่งแสดงให้เห็นว่าระบบนิเวศน์มีสภาพดีขึ้นและได้ถ่ายทอดความรู้ การศึกษา ทดลองที่ประสบความสำเร็จสู่เกษตรกรหมู่บ้านรอบศูนย์ฯ และสนับสนุนการแปรรูปการถนอมอาหารแก่กลุ่ม แม่บ้านเกษตรกร

๒. ศูนย์ศึกษาการพัฒนาภูพาน อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดสกลนคร ได้ดำเนินการ พัฒนาฟื้นฟูสภาพป่าโดยก่อสร้างแหล่งน้ำ ฝายชะลอความชุ่มชื้นปลูกป่าทดแทนและได้ดำเนินการสาธิตและส่งเสริม การเกษตร โดยเน้นเทคโนโลยีใหม่และเกษตรผสมผสานที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ ได้ดำเนินการถ่ายทอด เทคโนโลยีการฝึกอบรมอาชีพเสริมนอกภาคเกษตร เพื่อให้เกษตรกรมีทางเลือกในการประกอบอาชีพที่ หลากหลาย

๓. ศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อน อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดฉะเชิงเทรา ได้ ดำเนินการพัฒนาแหล่งน้ำลุ่มน้ำโจน เพื่อจัดหาแหล่งน้ำสนับสนุนการดำเนินงานภายในศูนย์ฯ และหมู่บ้านรอบ ศูนย์ฯ ขุดสระน้ำประจำไร่นาเพื่อส่งเสริมการพัฒนาการเกษตรตามแนวทฤษฎีใหม่และเกษตรผสมผสาน รวบรวมพันธุ์สมุนไพร ตลอดจนเพาะชำกล้าไม้แจกจ่ายพร้อมทั้งสาธิตและส่งเสริมการปรับปรุงดินด้วยวิธีการ ต่างๆ เพื่อแก้ไขปัญหา ดินเสื่อมโทรม พร้อมทั้งสาธิตและส่งเสริมการใช้แฝกเพื่อการอนุรักษ์ดินและน้ำ การ ปลูกพืชผสมผสานโดยมีข้าวเป็นพืชหลักรวมถึงพืชไร่และไม้ผลชนิดต่างๆ ในส่วนของงานขยายผล ศูนย์ฯ ได้ ดำเนินการพัฒนาในพื้นที่หมู่บ้านรอบศูนย์ฯ จำนวน ๑๕ หมู่บ้าน

๔. ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอ่าวคุ้งกระเบน อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดจันทบุรี มีการ ดำเนินงานบริเวณพื้นที่ อ่าวคุ้งกระเบนฯ และพื้นที่ราษฎรรอบศูนย์ฯ จำนวน ๒๓ หมู่บ้าน ปัจจุบันศูนย์ฯ ได้ ดำเนินการศึกษาทดลองและพัฒนาด้านต่างๆ โดยยึดแนวทางการพัฒนายอดเขาสู่ท้องทะเล

๕. ศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทราย อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดเพชรบุรี พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มีพระราชดำริให้จัดตั้งศูนย์ฯ เพื่อฟื้นฟูสภาพแวดล้อมด้านการปลูกป่าและ จัดหาแหล่งน้ำให้แก่ราษฎรมีการ ใช้ประโยชน์จากป่าควบคู่ไปกับการพัฒนาเกษตรกรรมที่เหมาะสมศูนย์ฯ ได้ดำเนินการถ่ายทอดเทคโนโลยี ที่ประสบความสำเร็จไปสู่ราษฎรหมู่บ้านรอบศูนย์ฯและบริเวณใกล้เคียง เพื่อให้สามารถมีรูปแบบการดำเนินชีวิตที่พึ่งตนเองได้

๖. ศูนย์ศึกษาการพัฒนาพิภพทอง อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดนราธิวาส พื้นที่ส่วนใหญ่ของจังหวัดนราธิวาส เป็นดินพรุ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวจึงมีพระราชดำริ ให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ร่วมกันศึกษาวิจัย โครงการที่สำคัญ ได้แก่ โครงการแก้มลิงดิน การปลูกปาล์มน้ำมันในดินอินทรีย์ การปลูกพืช แซม ในสวนยาง ในปี ๒๕๔๔ ร่วมกับมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ผลิตน้ำมันไบโอดีเซล นอกจากนี้ยังได้ ดำเนินการขยายผลสู่เกษตรกรในหมู่บ้านรอบศูนย์ฯ และพื้นที่อื่นๆ เช่น บ้านยูโย บ้านโคกอิฐ - โคกนา อำเภอตากใบ จังหวัดนราธิวาส

กิจกรรมที่สนับสนุน

ประชุมเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบโครงการ จาก ๖ ศูนย์ศูนย์ละ ๒ คนและผู้เกี่ยวข้อง

อบรมเกษตรกรหลักสูตรการเกษตรที่เหมาะสม

จัดทำแปลงเรียนรู้เพื่อการส่งเสริมและฝึกอาชีพด้านการเกษตร

สนับสนุนปัจจัยการผลิตแก่ผู้เข้าร่วมโครงการ

จัดทำสื่อองค์ความรู้ของเกษตรกรที่ประสบความสำเร็จจากการขยายผลศูนย์ศึกษาฯ

คณะทำงานด้านวิชาการและการจัดการความรู้ กองพัฒนาการเกษตรพื้นที่เฉพาะได้คัดเลือกเกษตรกรจำนวน ๓ ราย ถอดองค์ความรู้และจัดทำสื่อวีดิทัศน์ ๑ ชุด ความยาว ๖๐ นาที เรื่องการขยายผลเกษตรกรผู้ประสบความสำเร็จจากโครงการศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยทรายอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เพื่อเป็นต้นแบบแก่เกษตรกรในการทำการเกษตรและเป็นการทดลองการใช้สื่อวีดิทัศน์ในการส่งเสริมการเกษตร

ภาพการคัดเลือกเกษตรกรและถอดองค์ความรู้

ภาพการถ่ายทำพจนานุกรมและภาพเคลื่อนไหวเพื่อจัดทำวิดีโอ

โครงการหมู่บ้านสหกรณ์อำเภอสันกำแพง จ.เชียงใหม่

ข้อมูลพื้นฐานของโครงการ

โครงการพระราชดำริหมู่บ้านสหกรณ์สันกำแพง เริ่มดำเนินการเป็นครั้งแรกเมื่อประมาณปลายปี ๒๕๑๘ โดยสำนักงานเร่งรัดพัฒนาชนบทได้ขอใช้พื้นที่เสื่อมโทรมบริเวณ ตำบลออนหลวย อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ จากกรมป่าไม้จำนวน ๒๒,๒๙๖ ไร่ เป็นที่ตั้งโครงการ เพื่อจัดสรรให้ราษฎรเข้าทำประโยชน์ และได้รับอนุญาตจากกรมป่าไม้ เมื่อวันที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๒๐ โครงการได้คัดเลือกเกษตรกรที่ยากจน ซึ่งมีภูมิลำเนาในเขตจังหวัดภาคเหนือจากตำบลดอยสะเก็ด อำเภอพร้าว อำเภอเมือง อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ จังหวัดน่าน จังหวัดเชียงราย จังหวัดลำพูน จังหวัดลำปาง จังหวัดกำแพงเพชร จังหวัดแม่ฮ่องสอน และจังหวัดพะเยา เข้าร่วมโครงการ โดยสมาชิกของโครงการได้รับการจัดสรรที่ดินเป็นที่ยู่ออาศัยครอบครัวละ ๒๐๐ - ๓๐๐ ตารางวา และที่ดินสำหรับการเกษตรครอบครัวละ ๕ - ๘ ไร่

พื้นที่ดำเนินงาน

บริเวณบ้านสหกรณ์ หมู่ที่ ๑ - ๘ ตำบลบ้านสหกรณ์ กิ่งอำเภอแม่ออน จังหวัดเชียงใหม่ ในส่วนของสำนักงานเกษตรจังหวัดเชียงใหม่ รับผิดชอบ จำนวน ๕ ไร่ และศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตร จังหวัดเชียงใหม่ (พืชสวน) จำนวน ๘๕ ไร่

กิจกรรมที่สนับสนุน

๑. สำนักงานเกษตรจังหวัดเชียงใหม่ สนับสนุนกิจกรรม ดังนี้
  - สนับสนุนค่าใช้จ่ายในการจัดทำแปลงเรียนรู้ในการปลูกพืช ๒ จุด โดยทำเป็นแปลงสาธิต ๕ ไร่
  - ค่าจ้างเหมาแรงงาน จำนวน ๒ คน เพื่อดูแลแม่พันธุ์และแปลงรวบรวมพันธุ์ ๒ คน
๒. ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตร จังหวัดเชียงใหม่ (พืชสวน) สนับสนุนกิจกรรม ดังนี้
  - กิจกรรมอบรมเกษตรกรหลักสูตรการเกษตรตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง ๑๐๐ ราย
  - กิจกรรมจัดทำแปลงเรียนรู้การปลูกพืช ๒ จุด ในพื้นที่แปลง ๘๕ ไร่
  - ค่าจ้างเหมาแรงงานดูแลแปลงแม่พันธุ์และแปลงรวบรวมพันธุ์ ๓ คน

ผลการดำเนินงาน

๑. กิจกรรมฝึกอบรมเกษตรกรในโครงการหมู่บ้านสหกรณ์อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ หลักสูตรการทำเกษตรตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงโดยแบ่งออกเป็น ๒ รุ่น รุ่นละ ๕๐ ราย รวมทั้งสิ้น ๑๐๐ ราย เมื่อวันที่ ๒ - ๓ พฤษภาคม ๒๕๕๕ ณ ศูนย์การเรียนรู้ด้านการเกษตร (แปลงสาธิต ๘๕ ไร่)
๒. กิจกรรมแปลงเรียนรู้การปลูกไม้ผลไม้ยืนต้น พื้นที่ ๓.๕ ไร่ โดยได้มีการกำจัดวัชพืช ให้น้ำ กำจัดโรคและห่อผลกระท่อนพันธุ์ปุ๋ยฝ้าย และมีการนำพันธุ์เสาวรสรับประทานสดเพื่อปลูก จำนวน ทั้งสิ้น ๒๐๐ ต้น
๓. กิจกรรมการจัดการแปลงเรียนรู้การปลูกไม้ดอกไม้ประดับ พื้นที่ ๓ ไร่ ได้ทำการปรับปรุงแปลงในโรงเรือนที่มีสภาพน้ำท่วมขังดินขาดความอุดมสมบูรณ์โดยการก่ออิฐบล็อกทำแปลงใหม่ เพื่อเตรียมการปลูกต้นกววมิมไม้มงคลเป็นไม้ประดับที่ดูแลง่ายไม่ยุ่งยาก
๔. กิจกรรมแปลงนาข้าว พื้นที่ ๓ ไร่ โดยได้เปิดพื้นที่การปลูกข้าวพันธุ์ดีเพิ่มจากเดิม ๓ ไร่ เป็น ๕ ไร่ โดยได้มีการนำพันธุ์ข้าวจากกรมการข้าวมาเพาะปลูก ได้แก่ ข้าวเจ้าหอมมะลิ ๑๐๕ ข้าวเหนียว กข ๖ และข้าวเหนียวดำ เพื่อเป็นแหล่งศึกษาเรียนรู้การเพาะปลูกข้าวพันธุ์ดีและให้ผลผลิตที่มีประสิทธิภาพ
๕. กิจกรรมอื่นๆ โดยมีการเข้าร่วมประชุมคณะทำงานพัฒนาสหกรณ์และส่งเสริมอาชีพราษฎรโครงการหมู่บ้านสหกรณ์สันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ ณ ห้องประชุมศูนย์ประสานงานโครงการโครงการพระราชดำริหมู่บ้านสหกรณ์สันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่ ในวันที่ ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๕๕

ภาพกิจกรรมที่ดำเนินการ

๑. กิจกรรมฝึกอบรมเกษตรกร

๒. กิจกรรมแปลงเรียนรู้การปลูกไม้ผล - ไม้ยืนต้น และการจัดแปลงเรียนรู้การปลูกไม้ดอกไม้ประดับ

๓. กิจกรรมแปลงนาข้าว พื้นที่ ๓ ไร่

โครงการชั่งหัวมันตามพระราชดำริ จังหวัดเพชรบุรี

ข้อมูลพื้นฐานของโครงการ

ด้วยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ทรงมีพระราชดำริและทรงดำเนินการ “โครงการชั่งหัวมันตามพระราชดำริ” บนพื้นที่ส่วนพระองค์ สภาพพื้นที่เป็นเขตที่มีฝนตกน้อย เดิมมีการปลูกพืชไร่ (สับปะรด อ้อยโรงงาน ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ไม้ผล เช่น มะนาว มะละกอ ยูคาลิปตัส โดยอาศัยน้ำจาก บ่อขุด และอ่างเก็บน้ำหนองเสือ ในการดำเนินงานโครงการฯ มีรองเลขาธิการสำนักพระราชวัง (นายดิศธร วัชรโรทัย) และกองงานส่วนพระองค์เข้าร่วมวางแผนในการดำเนินงาน และส่วนราชการอื่นๆ เข้าร่วมดำเนินงาน เช่น กรมชลประทาน กรมส่งเสริมการเกษตร กรมวิชาการเกษตร กรมพัฒนาที่ดิน กรมการข้าว ฯลฯ ทั้งนี้ เพื่อเป็นแหล่งพันธุ์พืชเศรษฐกิจ พืชพันธุ์ดีของอำเภอท่ายาง และเป็นแหล่งเรียนรู้ในพื้นที่มาร่วมปฏิบัติงานอาชีพการเกษตร หรือการจ้างงาน

พื้นที่ดำเนินการ หมู่ที่ ๕ บ้านหนองคอกไถ ตำบลเขากระปุก อำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี

พื้นที่ทั้งหมด ๒๕๐ ไร่

กิจกรรมที่สนับสนุน ถ่ายทอดความรู้และให้บริการด้านการป้องกันกำจัดศัตรูพืชโดยชีววิธี จำนวน ๑๒ ครั้ง

ผลการดำเนินงาน

ในปีงบประมาณ ๒๕๕๕ กรมได้อนุมัติให้ศูนย์บริหารศัตรูพืชจังหวัดสุพรรณบุรี จัดส่งเจ้าหน้าที่เพื่อเข้าไปดูแลป้องกันกำจัดศัตรูพืชโดยชีววิธีในแปลงมะนาวแป้นรำไพ บนต้นตอมะนาวพันธุ์ด่านเกวียน จำนวน ๙๕๐ ต้น และมะนาวแป้นรำไพบนต้นตอมะนาวยักษ์ จำนวน ๓๐๐ ต้น จำนวน ๑๕ ครั้ง รวมทั้งสิ้น ๑,๒๕๐ ต้น ในการดูแลและป้องกันกำจัดศัตรูพืชในแปลงมะนาวโดยชีววิธีได้มีการปฏิบัติงานร่วมกับกลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกมะนาวตำบลไร่หลวง เป็นผู้ดูแลแปลงมะนาว จากการสำรวจและติดตามสถานการณ์การระบาดของศัตรูพืชและศัตรูธรรมชาติพบปัญหาการระบาดของศัตรูพืช/โรคพืช ได้แก่ หนอนขนอบใบส้ม โดยจะซ่อนไข่กักตุนอยู่ระหว่างผิวด้านหน้าและด้านหลังใบ จะมองเห็นเป็นทางสีขาวคดเคี้ยวไปมาบนใบ มะนาวขอบใบม้วนเข้าหาเส้นกลางใบและใบไม่เจริญเติบโตต้นมะนาวแคระแกรนไม่ติดผล หนอนแก้วส้ม ไรสนิม โรคแคงเกอร์ โรครากเน่า-โคน ซึ่งศูนย์บริหารศัตรูพืช จังหวัดสุพรรณบุรี ได้ให้คำแนะนำแก่ผู้ดูแลแปลงว่าถ้าพบหนอนขนอบใบใช้สมุนไพรกลิ่นของกลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกมะนาวตำบลไร่หลวง ฉีดพ่นเพื่อไล่ หรือฉีดพ่น ด้วยกำมะถันผงชนิดละลายน้ำ ฉีดพ่นทุก ๑๐-๑๕ วัน ในตอนเช้าหรือเย็น เก็บและทำลายใบที่เป็นโรค และถูกแมลงทำลายไปเผาไฟ

ภาพกิจกรรมการดำเนินงาน

โครงการให้ความช่วยเหลือราษฎรตำบลโคกปรัง อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์

ข้อมูลมูลพื้นฐานของโครงการ

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้พระราชทานพระราชกระแสให้สำนักงานมูลนิธิชัยพัฒนา พิจารณาแนวทางให้ความช่วยเหลือราษฎรตำบลโคกปรัง อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาและส่งเสริมการประกอบอาชีพทางการเกษตรของเกษตรกรในพื้นที่เป้าหมายให้มั่นคงเพียงพอต่อการดำรงชีวิต เป็นสร้างแหล่งผลิตอาหารในชุมชนให้เพียงพอับความต้องการของเกษตรกร เกษตรกรให้รักถิ่นที่อยู่อาศัย รู้จักการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์สูงสุด

พื้นที่ดำเนินการ ตำบลโคกปรัง อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์

กิจกรรมที่สนับสนุน

๑. กิจกรรมอบรมเกษตรกรด้านการเกษตรตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง จำนวน ๖๐ ราย
๒. กิจกรรมจัดทำแปลงเรียนรู้เพื่อการส่งเสริมและฝึกอบรมอาชีพด้านการเกษตร จำนวน ๑๕ ไร่
๓. กิจกรรมถ่ายทอดเทคโนโลยีการถนอมและแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร จำนวน ๓ กลุ่ม

ผลการดำเนินงาน

๑. กิจกรรมอบรมเกษตรกรด้านการเกษตรตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง โดยให้ความรู้เกี่ยวกับปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อเป็นหลักในการดำเนินชีวิต กระบวนการผลิตข้าวคุณภาพดี กระบวนการผลิตมันสำปะหลังคุณภาพดี ซึ่งดำเนินการที่ศูนย์เรียนรู้ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงบ้านนาสามัคคี หมู่ที่ ๘ ตำบลโคกปรัง อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์ โดยมีเกษตรกรที่เข้ารับการฝึกอบรม จำนวน ๖๐ ราย

๒. กิจกรรมจัดทำแปลงเรียนรู้เพื่อการส่งเสริมและฝึกอบรมอาชีพด้านการเกษตร จำนวน ๑๕ ไร่ ประกอบด้วย บริเวณแปลงการผลิตมันสำปะหลังคุณภาพดี พื้นที่ ๕ ไร่ ซึ่งดำเนินการในพื้นที่หมู่ ๘ บ้านนาสามัคคี ตำบลโคกปรัง อำเภอวิเชียรบุรี จังหวัดเพชรบูรณ์ บริเวณแปลงการผลิตข้าวและใส่ปุ๋ยในนาข้าวตามชุดดิน พื้นที่ ๑๐ ไร่ ในพื้นที่ หมู่ ๘ บ้านนาสามัคคี จำนวน ๓ ไร่ ของนายวิสุทธิ กองดี เป็นนาหว่านข้าวเหนียวพันธุ์ กข.๑๐ และในพื้นที่ หมู่ ๑๐ บ้านลำเพียร จำนวน ๗ ไร่ ของนางหนูจิ้น ชาพรหมมา เป็นนาหว่านข้าวเจ้าพันธุ์พิษณุโลก ๒

๓. กิจกรรมถ่ายทอดเทคโนโลยีการถนอมและแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร ได้แก่ ถ่ายทอดความรู้ด้านการแปรรูปถนอมอาหารให้แก่กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร เรื่อง “การทำปลาต้มตัว การทำปลาต้มแผ่น” รวม ๒ กลุ่ม และอบรมให้แก่กลุ่มนักเรียน เรื่อง “การทำไข่เค็ม การทำหน่อไม้ดอง การทำกล้วยฉาบ การทำมะม่วงเชื่อม” รวม ๑ กลุ่ม มีจำนวนผู้เข้ารับการฝึกอบรมรวมทั้งสิ้น ๗๕ ราย ทำให้เข้าร่วมโครงการฯ และผู้ที่อยู่บริเวณเขตรอบๆ พื้นที่โครงการฯ ได้รับความรู้ทางวิชาการเกษตร มากยิ่งขึ้น อีกทั้งยังทำให้เกษตรกรและนักเรียนที่เข้ารับการฝึกอบรมด้านการแปรรูปและถนอมผลผลิตทางการเกษตรได้มีทักษะในการถนอมอาหารและแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรมาก

ภาพกิจกรรมจัดทำแปลงเรียนรู้เพื่อการส่งเสริมและฝึกอบรมอาชีพด้านการเกษตร

กิจกรรมการแปรรูปและถนอมผลผลิตทางการเกษตร เช่น การทำปลาต้ม ทำแหนม ทำไข่เค็ม กลั้วยฉาบ

กิจกรรมการแปรรูปและถนอมผลผลิตทางการเกษตร เช่น การทำปลาสาม ทำแหนม ทำไข่เค็ม ก๋วยฉาบ

โครงการหมู่บ้านสหกรณ์ห้วยสัตว์ใหญ่ป่าเต็ง – ป่าละอู จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ข้อมูลพื้นฐานของโครงการ

โครงการหมู่บ้านสหกรณ์ห้วยสัตว์ใหญ่ ป่าเต็ง – ป่าละอู จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เป็นโครงการตามพระราชประสงค์ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ในโอกาสที่เสด็จพระราชดำเนินทรงเยี่ยมเจ้าหน้าที่ตำรวจตระเวนชายแดน (ค่ายนเรศวร) อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เมื่อวันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๒๐ ซึ่งทรงมีพระราชประสงค์ที่จะให้ชาวไทยภูเขาเผ่ากระเหรี่ยง ซึ่งทำไร่เลื่อนลอยมาอยู่รวมกันเป็นกลุ่ม โดยให้มีการจัดสรรที่ดินทำกินให้แก่ราษฎรยากจนในรูปการจัดหมู่บ้านสหกรณ์เพื่อป้องกันการตัดไม้ทำลายป่า และสนับสนุนรักษาความปลอดภัยของชาติบริเวณแนวชายแดนโครงการหมู่บ้านสหกรณ์ห้วยสัตว์ใหญ่ป่าเต็ง – ป่าละอู ขณะเดียวกันก็เป็นการปูพื้นฐานไว้สำหรับ “ความกินดีอยู่ดี” ต่อไปในอนาคตด้วย ดังนั้น จึงมีลักษณะของการมองผลสำเร็จที่เป็นการคุ้มค่ามากกว่าการคุ้มทุน นอกจากนี้ยังทรงมุ่งเน้นให้มีการพัฒนาและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติให้อยู่ในสภาพที่มีผลต่อการเพิ่มประสิทธิภาพผลิตอย่างสูงสุด เพื่อเป็นรากฐานของการพัฒนาของการพัฒนาประเทศในระยะยาว

พื้นที่ดำเนินการทั้งหมด ๕๕,๖๒๕ ไร่ แบ่งออกเป็น ๒ ส่วน คือ

๑. อยู่ในหมู่ที่ ๑,๒,๓,๕,๖,๘ ตั้งอยู่ที่ตำบลห้วยสัตว์ใหญ่ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ มีพื้นที่จำนวน ๔๐,๐๐๐ ไร่ เกษตรกร ๑,๐๘๘ คราวเรือน
๒. อยู่ในหมู่ที่ ๒,๓,๔,๕,๖ ตั้งอยู่ที่ตำบลป่าเต็ง อำเภอแก่งกระจาน จังหวัดเพชรบุรี พื้นที่ ๑๕,๖๒๕ ไร่ เกษตรกร ๑,๐๐๐ คราวเรือน

กิจกรรมที่สนับสนุน

๑. กิจกรรมฝึกอบรมถ่ายทอดความรู้ให้กับเกษตรกรด้านการเกษตรตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง
๒. กิจกรรมการจัดทำแปลงเรียนรู้การปลูกพืชเพื่อเป็นจุดเรียนรู้ให้แก่เกษตรกรในพื้นที่โครงการฯ และฝึกอาชีพด้านการเกษตร

ผลการดำเนินงาน

๑. เกษตรกรในพื้นที่โครงการหมู่บ้านสหกรณ์ห้วยสัตว์ใหญ่ป่าเต็ง – ป่าละอู จำนวน ๖๐ ราย ได้รับการฝึกอบรม เรื่องการทำเกษตรตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง และสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ในแปลงเกษตรของตนเอง
๒. การจัดทำแปลงเรียนรู้การปลูกพืชเป็นจุดเรียนรู้แก่เกษตรกรในพื้นที่โครงการสืบเนื่องมาจากพระราชดำริหมู่บ้านห้วยสัตว์ใหญ่ป่าเต็ง – ป่าละอู จำนวน ๕ จุด พื้นที่ ๒๐ ไร่ พร้อมทั้งได้รับการสนับสนุนปัจจัยการผลิต เช่นปุ๋ยอินทรีย์ พันธุ์ไม้ผล จากสำนักงานเกษตรจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยเกษตรกรได้จุดเรียนรู้ด้านการปลูกพืชเป็นที่ศึกษาดูงานและได้มีการนำกลับไปปรับใช้ในพื้นที่ชุมชนของตน

ภาพกิจกรรมที่ดำเนินการ

โครงการมูลนิธิชัยพัฒนา
โรงสีข้าวมูลนิธิชัยพัฒนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา
(ศูนย์สาธิตและพัฒนาพลังงานทดแทนแบบครบวงจร)

ข้อมูลพื้นฐานของโครงการ

เมื่อวันที่ ๒๘ มิถุนายน ๒๕๕๑ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้พระราชทานพระราชานุมัติให้สำนักงานมูลนิธิชัยพัฒนา ร่วมกับกระทรวงพลังงาน และเครือเจริญโภคภัณฑ์ดำเนินการโครงการศูนย์สาธิตและพัฒนาพลังงานทดแทนจากข้าวครบวงจร ในบริเวณพื้นที่ของมูลนิธิชัยพัฒนา ตำบลลาดบัวหลวง อำเภอลาดบัวหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยจัดตั้งระบบโรงสีข้าวชุมชน เพื่อรองรับกิจกรรมการส่งเสริมการผลิตข้าวแบบลด ละ เลิก การใช้สารเคมี ในพื้นที่สาธิตการทำนาของมูลนิธิชัยพัฒนารวมทั้ง เป็นตัวอย่างพร้อมถ่ายทอดความรู้ในการแปรรูปข้าว และการบริหารจัดการธุรกิจข้าวของชุมชนอย่างเป็นระบบ การเพิ่มมูลค่าผลผลิต และนำวัสดุเหลือใช้ เช่น แกลบจากโรงสีข้าวไปผลิตเป็นพลังงานไฟฟ้าและการผลิตน้ำมันรำ เป็นต้น ทั้งนี้ กระทรวงพลังงานมีความประสงค์ที่จะทูลเกล้าฯ ถวายสิทธิบัตรเครื่องผลิตก๊าซจากชีวมวล (Gasifier) ซึ่งเป็นกรรมสิทธิ์ของกระทรวงพลังงาน แต่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวผ่านมูลนิธิชัยพัฒนาเนื่องในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเจริญพระชนมายุครบ ๘๐ พรรษา

เมื่อวันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๕๔ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้พระราชทานพระราชานุมัติชื่อโครงการจาก โครงการศูนย์สาธิตและพัฒนาพลังงานทดแทนจากข้าวแบบครบวงจร เป็นโครงการโรงสีข้าวมูลนิธิชัยพัฒนา (ศูนย์สาธิตและพัฒนาพลังงานทดแทนแบบครบวงจร)

พื้นที่ดำเนินการ

ตำบลลาดบัวหลวง อำเภอลาดบัวหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

กิจกรรมที่สนับสนุน

๑. กิจกรรมค่าใช้จ่ายในการจัดทำแปลงเรียนรู้เพื่อการส่งเสริมและฝึกอาชีพด้านการเกษตร พื้นที่ ๓ ไร่
๒. กิจกรรมค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรมการถนอมและแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร ได้แก่ ค่าวัสดุอุปกรณ์ในการสาธิตและฝึกปฏิบัติของเกษตรกร

ผลการดำเนินงาน

โรงสีข้าวมูลนิธิชัยพัฒนาได้ดำเนินการก่อสร้างตั้งแต่ปี ๒๕๕๒ และเริ่มดำเนินการผลิตข้าวอย่างเต็มรูปแบบ เมื่อวันที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๕๓ โดยเริ่มตั้งแต่การรับซื้อข้าวเปลือกมาผ่านเครื่องอบลดความชื้น ๘ ตัน/รอบการอบ เพื่อลดความชื้นให้ ๑๔% จากนั้นนำมาเก็บในไซโล จำนวน ๒ ลูกๆ ละ ๒๐๐ ตัน จำนวน ๔๐๐ ตัน โดยทำการสีข้าวเปลือกผ่านกระบวนการตามระบบโรงสีข้าวจากเครื่องสีข้าว CP - R ๑๐๐ ออกมาเป็นข้าวสารและข้าวกล้อง จากนั้นนำไปบรรจุถุงสุญญากาศ ๕๐ กิโลกรัม จำหน่ายให้แก่ร้านภัทรพัฒน์ บุคคลทั่วไป และชาวบ้านบริเวณรอบๆ โครงการ ส่วนผลพลอยได้ที่เกิดจากกระบวนการสีข้าว ได้แก่ ข้าวหักรวม ข้าวหักเล็ก ปลาข้าว และรำข้าว จำหน่ายแก่เกษตรกร ต่อปี ๒๕๕๔ โครงการโรงสีข้าวมูลนิธิชัยพัฒนาได้นำข้าวเปลือกที่มีอยู่ในไซโลมาสีเป็นข้าวสารและข้าวกล้อง จำนวน ๑๘,๔๐๗ กิโลกรัม เพื่อจัดส่งให้แก่ศูนย์ในการให้ความช่วยเหลือผู้ประสบภัยของมูลนิธิชัยพัฒนา ทั้ง ๖ ศูนย์ เพื่อบรรจุถุงยังชีพให้แก่ผู้ประสบอุทกภัย คิดเป็นเงิน ๕๑๕,๓๙๖ บาท

สำหรับในปี ๒๕๕๕ ได้ดำเนินงานตามแผนโครงการโรงสีข้าวมูลนิธิชัยพัฒนา ศูนย์สาธิตและพัฒนาพลังงานทดแทนแบบครบวงจร (การผลิตข้าวครบวงจร) อย่างต่อเนื่อง โดยมีเป้าหมายในการผลิตข้าวสารและข้าวกล้อง จำหน่ายประมาณเดือนละ ๒๐,๐๐๐ กิโลกรัม โดยจำหน่ายในตราสินค้า “ภัทรพัฒน์” จำหน่ายให้แก่บริษัทบักซี่ ซูเปอร์เซ็นเตอร์ บริษัทเทสโก้โลตัสและบุคคลทั่วไป รวมทั้งได้ดำเนินการศึกษาและหาแนวทางในการเพิ่มมูลค่าของผลพลอยได้ที่เกิดจากกระบวนการสีข้าว ได้แก่ ข้าวหักรวม ข้าวหักเล็ก ปลาข้าว เพื่อสร้างรายได้เสริมให้แก่โครงการฯ และเพื่อเป็นประโยชน์แก่เกษตรกรโดยรอบต่อไป

ภาพกิจกรรม

การพัฒนาการมีส่วนร่วม เครือข่ายเกษตรกรและชุมชน

รู้ไว้แล้วทำไฉน
"กลุ่มผู้ผลิตสารชีวภัณฑ์ตำบลกุสุมาลย์"
 สมาชิก ๕๕ ราย
 ผลิตไตรโคโดerma และ บีเวอร์เบ็ด ปีละ ๒ ครั้ง รวม ๖,๐๐๐ กก./ปี
 ผลิตน้ำย้อมคว้าน้ำ ปีละ ๒ ครั้ง รวม ๑,๐๐๐ ลิตร/ปี

ยิ้มก็ได้ ขายก็ดี
"วิสาหกิจชุมชนตลาดบัวหลวง"
 สมาชิก ๗๐ ราย ผลิต ๓๐ ตัน/ฤดู
"กลุ่มผลิตปุ๋ยอินทรีย์ตำบลกุสุมาลย์"
 สมาชิก ๘ ราย ผลิต ๑๐ ตัน/ฤดู

กลุ่มผู้ผลิตข้าวคุณภาพดี
 แปลงนาสาธิตมูลนิธิ ๕๐ ไร่
 เกษตรกรเครือข่ายอำเภอเสนาบัวหลวง ๑๕๒ ราย
 แปลงนา ๒,๒๗๐ ไร่

ของดีจากนาไทย
"กลุ่มผลิตฟักปลอดภัยจากสารพิษตำบลกุสุมาลย์"
 สมาชิก ๑๓ ราย รายได้ ๒๖,๐๐๐ บาท/เดือน
"กลุ่มหมบับานตะพงโคลน"
 สมาชิก ๑๐ ราย รายได้ ๖,๐๐๐ บาท/เดือน

รักข้าวไทย
"กลุ่มผู้ผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าวตำบลกุสุมาลย์"
 สมาชิก ๑๖ ราย ผลิตผล ๒๐ ตัน/ฤดู

คณะทำงานด้านการมีส่วนร่วมของชุมชน
 โครงการโรงเรียนชาวนามูลนิธิชัยพัฒนา
 (ศูนย์สาธิตและพัฒนาอาชีพงานทดแทนแบบครบวงจร)
 อำเภอเสนาบัวหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ

โครงการฟาร์มตัวอย่างตามพระราชดำริ

โครงการฟาร์มตัวอย่างตามพระราชดำริ ในสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ ถูกจัดตั้งขึ้นเพื่อช่วยเหลือราษฎรที่ยากจนให้มีการผลิตอาหารในชุมชน โดยทำการเลี้ยงสัตว์ เลี้ยงปลา ปลูกพืชผัก ไม้ผล ทำนา อนุรักษ์ป่า ให้ราษฎรได้มีงานทำ มีรายได้ มีการจ้างแรงงานให้คนที่ไม่มีงานทำ ได้เข้ามารับจ้างทำงานในฟาร์ม ทำให้ราษฎรได้รับความรู้ มีอาหารบริโภค ในครัวเรือนและมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น โดยได้รับการจัดสรรงบประมาณทั้งสิ้น ๑๒ แห่ง รวม ๙ จังหวัด ได้แก่

๑. ฟาร์มตัวอย่างฯ บ้านแม่ตุงติง อ.สะเมิง จ.เชียงใหม่
๒. ฟาร์มตัวอย่างฯ บ้านขุนแตะ อ.จอมทอง จ.เชียงใหม่
๓. ฟาร์มตัวอย่างฯ บ้านดงเย็น อ.จอมทอง จ.เชียงใหม่
๔. ฟาร์มตัวอย่างฯ บ้านร่มฟ้าทอง จ.เชียงราย
๕. ฟาร์มตัวอย่างฯ บ้านหนองระหารจีน ต.บ้านอิฐ จ.อ่างทอง
๖. ฟาร์มตัวอย่างฯ บ้านยางกลาง ต.ศรีบัวทอง จ.อ่างทอง
๗. ฟาร์มตัวอย่างฯ จ.ราชบุรี
๘. ฟาร์มตัวอย่างฯ บ้านบางระจัน จ.สิงห์บุรี
๙. ฟาร์มตัวอย่างฯ บ้านทุ่งครองชีพ ต.นาปะขอ จ.พัทลุง
๑๐. ฟาร์มตัวอย่างฯ บ้านเหนือ ต.คลองหอยโข่ง จ.สงขลา
๑๑. ฟาร์มตัวอย่างตามพระราชดำริ บ้านยางน้อย ตำบลก่อเอ้ อำเภอเขื่องใน จ.อุบลราชธานี
๑๒. ฟาร์มตัวอย่างตามพระราชดำริ อำเภอนครหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

และได้จัดทำหนังสือ “ฟาร์มตัวอย่างตามพระราชดำริ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ กรมส่งเสริมการเกษตร ปี ๒๕๕๕” จัดสรรงบประมาณรวม ๗ กิจกรรม

๑. อบรมหลักสูตรการเกษตรตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง

๓. ส่งเสริมการเรียนรู้การเพาะเห็ดภายในฟาร์มสนับสนุนวัสดุเพาะเห็ดเพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้

๔. ถ่ายทอดเทคโนโลยีการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรและพัฒนาผลิตภัณฑ์

ถ่ายทอดเทคโนโลยีการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรและพัฒนาผลิตภัณฑ์ โดยการคัดเลือกเกษตรกรที่มีศักยภาพและสนใจจำนวน ๕๐ คน เข้ารับการฝึกอบรมเทคนิคการถนอมและแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรโดยการกำหนดหลักสูตรการถ่ายทอดความรู้ในด้านเทคนิคการถนอมและแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร การพัฒนาผลิตภัณฑ์ การทำบรรจุภัณฑ์และเทคนิคด้านการตลาด และดำเนินการถ่ายทอดความรู้ตามหลักสูตรที่กำหนด ตามศักยภาพของพื้นที่ และวัตถุดิบในท้องถิ่น เป็นเวลา ๒ วัน โดยใช้งบประมาณที่ได้รับการสนับสนุนเป็นค่าวัสดุ อุปกรณ์ในการสาธิต เรียนรู้ และฝึกปฏิบัติ เพื่อให้เกิดทักษะในการทำกิจกรรม

๕. พัฒนาคูณภาพและบรรจุภัณฑ์

จัดทำบรรจุภัณฑ์หรือสติ๊กเกอร์ผลิตภัณฑ์ เพื่อพัฒนาคูณภาพและบรรจุภัณฑ์ สนับสนุนแก่ฟาร์มตัวอย่าง ๑ ชุด

๑. เชิงปริมาณ

เกษตรกรได้รับความรู้และทักษะในการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรและพัฒนาบรรจุภัณฑ์ จำนวน ๕๐ ราย เพื่อนำความรู้ไปแปรรูปผลผลิตและพัฒนาบรรจุภัณฑ์ให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับวัตถุดิบที่มีอยู่ในฟาร์มและท้องถิ่น ซึ่งขณะนี้สามารถสร้างรายได้ให้กับกลุ่ม ดังนี้

- ขนมปังสับไส้ปลา ปริมาณการผลิต ๖๐๐กล่อง/ เดือน มีรายได้ ๔๘,๐๐๐บาท/เดือน
- ขนมกะหรี่ปั๊บ ปริมาณการผลิต ๑,๒๐๐ ถุง/ เดือน มีรายได้ ๒๔,๐๐๐ บาท/เดือน
- ขนมโดนัทจิว ปริมาณการผลิต ๑,๐๐๐ กล่อง/ เดือน มีรายได้ ๓๐,๐๐๐บาท/เดือน

๒. เชิงคุณภาพ

เกษตรกรมีการรวมกลุ่ม เพื่อวางแผนในการแปรรูปผลผลิตและพัฒนาคุณภาพบรรจุภัณฑ์ ทำให้เกิดการเรียนรู้ร่วมกันมีการแลกเปลี่ยนปัจจัยการผลิตและวัสดุการผลิต เพื่อเพิ่มมูลค่าและสร้างรายได้ ให้กับฟาร์มและชุมชน ทำให้มีรายได้เพิ่มขึ้น สร้างความรักความสามัคคีเกิดขึ้นแก่ชุมชน และขยายผลต่อไปยังพื้นที่ใกล้เคียง ที่สนใจได้มาศึกษาเรียนรู้จากฟาร์มตัวอย่างแล้วนำไปปฏิบัติ

ผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์

๗. จัดทำหนังสือ “โครงการฟาร์มตัวอย่างตามพระราชดำริสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ กรมส่งเสริมการเกษตร ปี ๒๕๕๕” รวบรวมผลการดำเนินงานโครงการฟาร์มตัวอย่างตามพระราชดำริในความรับผิดชอบ กรมส่งเสริมการเกษตร เพื่อเผยแพร่ผลการดำเนินงานของกรมส่งเสริมการเกษตรและกิจกรรมของฟาร์มตัวอย่างตามพระราชดำริให้เป็นที่รู้จักโดยทั่วไป

สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร

โครงการพัฒนาการเกษตรบ้านกุแบสิราตามพระราชดำริ ตำบลกอลำ อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี

ข้อมูลพื้นฐานโครงการ

บ้านกุแบสิรา หมู่ที่ ๔ ตำบลกอลำ อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี เป็นที่ราบเชิงเขา เมื่อถึงฤดูฝนน้ำจะท่วม เป็นประจำ สภาพดินค่อนข้างเป็นกรด เกษตรกรส่วนใหญ่ฐานะยากจน การทำการเกษตรยังขาดการใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสม จึงทำให้ผลผลิตตกต่ำ

สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร ได้เสด็จพระราชดำเนินเยี่ยมราษฎรบ้านกุแบสิรา เมื่อวันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๔๔ เพื่อทอดพระเนตรสภาพพื้นที่และรับทราบปัญหาความเป็นอยู่ของราษฎร และทรงรับสั่งให้รับดำเนินการแก้ไขปัญหาของราษฎร โดยเร่งด่วน และทรงรับไว้เป็นโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

พื้นที่ดำเนินการ

บ้านกุแบสิรา หมู่ที่ ๔ ตำบลกอลำ อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี

กิจกรรมที่สนับสนุน

๑. อบรมเกษตรกรหลักสูตรการเกษตรตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง
๒. จัดทำแปลงเรียนรู้เพื่อการส่งเสริมและฝึกอาชีพด้านการเกษตร

ผลการดำเนินงาน

กิจกรรมที่ ๑ การอบรมเกษตรกร

สำนักงานเกษตรอำเภอยะรัง ได้ดำเนินการอบรมเกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการพระราชดำริ จำนวน ๓๐ ราย โดยเป็นเกษตรกรบ้านกุแบสิราหมู่ที่ ๔ ตำบลกอลำ อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี เมื่อวันที่ ๑๙ - ๒๒ มิถุนายน ๒๕๕๕ โดยนายวิชระ อัสภาชน์ นายอำเภอยะรัง ได้มาเปิดการอบรมและมอบแนวทางการดำเนินงานแก่เกษตรกรผู้เข้าร่วมการอบรมด้วยตนเอง ในการอบรมทั้ง ๔ วัน ได้จัดให้มีการถ่ายทอดความรู้เรื่องต่างๆ ดังนี้

๑. แนวทางการเศรษฐกิจพอเพียง
๒. ความรู้เรื่องดินปุ๋ยและการใช้ปุ๋ย
๓. ความรู้เรื่องการเลี้ยงแพะ
๔. การดูแลสวนผลไม้
๕. การผลิตผักปลอดภัย
๖. การจดบันทึกรายรับรายจ่าย
๗. ความรู้เรื่องการเลี้ยงปลาน้ำจืด
๘. ความรู้เรื่องการเลี้ยงสัตว์ปีก
๙. การจัดการแมลงศัตรูพืช

และสำนักงานเกษตรอำเภอยะรัง ได้อบรมเกษตรกรรวมถึงการฝึกปฏิบัติเรื่องการทำปุ๋ยหมักแห้ง เพื่อใช้ในไร่ของตนเอง

นายชिरะ อัลภาชน์ นายอำเภอยะรัง
ได้มาเปิดการอบรมและมอบแนวทางการดำเนินงาน
แก่เกษตรกรผู้เข้าร่วมการอบรม

นายวิเนน รัตนะ นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ
จากสำนักงานเกษตรจังหวัดปัตตานี
ได้พบปะและพูดคุยกับเกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการ

กิจกรรมที่ ๒ การจัดทำแปลงเรียนรู้

ได้กำหนดประกวดราคาจัดซื้อจัดจ้าง วัสดุทางการเกษตรเพื่อใช้ในโครงการ คือ ปุ๋ยเคมีสูตร ๑๕-๑๕-๑๕ จำนวน ๔,๐๐๐ กิโลกรัม โดยดำเนินการเสร็จสิ้นและส่งมอบเป็นที่เรียบร้อยแก่เกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการ ๓๐ ราย เมื่อวันที่ ๑๐ สิงหาคม ๒๕๕๕ โดยเกษตรกรที่ได้รับวัสดุทางการเกษตรดังกล่าวจะนำไปจัดทำแปลงเรียนรู้ต่อไป

นายอุสมาวี โจทย์สัน
นักวิชาการส่งเสริมการเกษตร
ได้มอบปัจจัยการผลิตในโครงการพระราชดำริแก่เกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการฯ
หมู่ที่ ๔ ตำบลกอลำ อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี

เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการจำนวน ๓๐ ราย มีดังนี้

๑. นางสาวสาธิตา ขาเคน บ้านเลขที่ ๗๑/๕ ใ้ปุ๋ยต้นมะนาว ยางพารา ส้มโอ และมะพร้าว
๒. นายอนุดี กานุง (ลูกชายนางมือลอ อามิเส็ง) บ้านเลขที่ ๗๐/๓ ใ้ปุ๋ยยางพารา มะนาว ส้มโอ และมะพร้าว
๓. นางรอฮานี ยากาเรีย บ้านเลขที่ ๗๐/๑ ใ้ปุ๋ยยางพารา กลัวย มะนาว และมะพร้าว
๔. นายเจ๊ะสื่อแม กือโด บ้านเลขที่ ๗๖/๔ ใ้ปุ๋ยมะนาว ส้มโอ มะพร้าว ยางพารา กลัวย และมังคุด
๕. นายวาเต็ง ปือแน บ้านเลขที่ ๗๑ ใ้ปุ๋ยลองกอง มะพร้าว ทุเรียน มังคุด สละและกลัวย
๖. นางอายีเซาะห์ บาหะ บ้านเลขที่ ๗๒ ใ้ปุ๋ยลองกอง ส้มโอ เงาะ มะพร้าว กลัวย และสละ
๗. นายหาเล็ง ผูหาคา บ้านเลขที่ ๗๒/๑ ใ้ปุ๋ยลองกอง สละ มะพร้าว และกลัวย
๘. นางอูแมกรือซง มามะหาลิ บ้านเลขที่ ๘๖/๒ ใ้ปุ๋ยส้มโอ มะพร้าว มังคุด เงาะ มะนาว และยางพารา
๙. นายดอฮิง กูเตะ บ้านเลขที่ ๗๗/๓ ใ้ปุ๋ยลองกอง มะพร้าว กลัวย และขนุน
๑๐. นางสาวรอปิยะ ปือแน บ้านเลขที่ ๘๗ ใ้ปุ๋ยยางพารา ต้นกล้าข้าว มะพร้าว ขนุน และกลัวย
๑๑. นางสาวอิสนาวาตี วาจิ บ้านเลขที่ ๗๗ ใ้ปุ๋ยยางพารา กลัวย มะนาว มะพร้าวและส้มโอ
๑๒. นายชาริ ยูโซะ บ้านเลขที่ ๗๗/๒ ใ้ปุ๋ยมะพร้าว ส้มโอ และกลัวย
๑๓. นางฟาตีเมาะ กูเตะ บ้านเลขที่ ๗๗/๓ ใ้ปุ๋ยส้มโอ ยางพารา มะพร้าว และมะนาว
๑๔. นายมะรอนิง ยะโกะ บ้านเลขที่ ๗๘/๑ (แม่มะรอนิง ยะโกะ)ใ้ปุ๋ยอ้อย ส้มโอ ยางพารา กลัวย ขนุนและข้าวโพด
๑๕. นางสาว แวนามะ ปือแน บ้านเลขที่ ๕๓ ใ้ปุ๋ยอ้อย ส้มโอ ยางพารา ต้นกล้าข้าว ลองกองมันเท มะพร้าว และข้าวโพดมะพร้าว
๑๖. นางสาวกีเราะ เตะแต บ้านเลขที่ ๖๔/๒ ใ้ปุ๋ยส้มโอ มะนาว มะพร้าวและกลัวย
๑๗. นายมะรุเด็น มามะ บ้านเลขที่ ๗๙/๓ ใ้ปุ๋ยมะพร้าว ยางพารา มังคุด ลองกองและส้มโอ
๑๘. นายมาหามะรอปี กือโด บ้านเลขที่ ๗๖/๑ ใ้ปุ๋ยลองกอง ยางพาราและส้มโอ
๑๙. นายมุหะมัด ปือแน บ้านเลขที่ ๗๙ ใ้ปุ๋ยลองกอง ยางพารา กลัวย ต้นกล้าข้าว มะพร้าว และส้มโอ
๒๐. นางสาวสากีนา คางา บ้านเลขที่ ๘๒/๒ ใ้ปุ๋ยกลัวย ลองกอง ทุเรียนและเงาะ
๒๑. นายยามแม อาเซง บ้านเลขที่ ๙๐ (ลูกนายยามแม อาเซง) นางสาวซอปะ อาเซง ใ้ปุ๋ยลอง ทุเรียน กลัวย มังคุด เงาะ มะพร้าว และส้มโอ
๒๒. นายกือจิ สือนิ บ้านเลขที่ ๙๑/๕ (ภรรยา นายกือจิ สือนิ)นางปีเสาะ วิชา ใ้ปุ๋ยเงาะ ส้มโอ มะพร้าว มังคุด และลองกอง
๒๓. นายอับดุลรอฮิง ปือแน บ้านเลขที่ ๘๒/๑ ใ้ปุ๋ยทุเรียน เงาะ มังคุด สละ ส้มโอ มะนาว และกลัวย
๒๔. นางเจ๊ะบุงอ สะเตาะ บ้านเลขที่ ๘๖/๓ ใ้ปุ๋ยส้มโอ มะนาว เงาะ ข้าวโพด ตะไคร้ มะเขือ มังคุด และกลัวย
๒๕. นางมีดีะ อือชอปุเตะ บ้านเลขที่ ๘๑/๑ ใ้ปุ๋ยลองกอง ยางพารา เงาะ มังคุด กลัวย ทุเรียน และมะนาว
๒๖. นางสาวสุดา วิชา บ้านเลขที่ ๘๘/๕ ใ้ปุ๋ยยางพารา ลองกอง เงาะ มังคุด และสละ
๒๗. นายอับดุลเลาะ วิชา บ้านเลขที่ ๘๗/๑ ใ้ปุ๋ยมังคุด เงาะ ทุเรียน และลองกอง
๒๘. นางสาวปีเตาะ เต๊ะแต บ้านเลขที่ ๙๑/๖ ใ้ปุ๋ยยางพารา ลองกอง ส้มโอ เงาะ ทุเรียนและมังคุด
๒๙. นางสาวสีตีแมกรือซง บาหะ บ้านเลขที่ ๙๑/๔ ใ้ปุ๋ยกลัวย ยางพารา ลองกองและมะพร้าว
๓๐. นางคอปือเสาะ ปือแน บ้านเลขที่ ๗๕/๑ ใ้ปุ๋ยส้มโอ มะพร้าว ลองกอง มังคุด มะนาวและสละ

โครงการศูนย์เรียนรู้การเกษตรบ้านสวนอำแพง อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร

ข้อมูลพื้นฐานของโครงการ

ด้วยพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าศรีรัศมิ์ พระวรชายาฯ ทรงตระหนักถึงการที่ให้เกษตรกรลดการใช้สารเคมีในภาคเกษตร โดยได้ทรงตั้งพระปณิธานแน่วแน่ในการที่จะทำเป็นตัวอย่างเพื่อให้เกษตรกรนำไปเรียนรู้และปรับเปลี่ยนวิธีการในการทำเกษตร โดยมีแนวความคิดที่จะจัดตั้งศูนย์เรียนรู้การเกษตรแบบปลอดภัยจากสารพิษเพื่อนำไปสู่การทำเกษตรอินทรีย์ในพื้นที่จังหวัดสมุทรสาคร จึงได้ประทานที่ดินส่วนพระองค์ ในตำบลอำแพง อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร เพื่อเป็นศูนย์เรียนรู้การเกษตรและเป็นตัวอย่างทำการเกษตรแบบปลอดภัยจากสารพิษ และพัฒนาสู่เกษตรอินทรีย์ เพื่อจะทำให้คุณภาพชีวิตและความเป็นอยู่ของชุมชนให้ดีขึ้น

พื้นที่ดำเนินการ โครงการศูนย์เรียนรู้การเกษตรบ้านสวนอำแพง หมู่ที่ ๒ บ้านอำแพง ตำบลอำแพง อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร

พื้นที่ทั้งหมด เนื้อที่ ๒๙ ไร่ ๒ งาน ๔ ตารางวา

กิจกรรมที่สนับสนุน

๑. กิจกรรมการผลิตพืชในแปลงเกษตรกร ได้แก่ แปลงไม้ผล พื้นที่ ๒๐ ไร่ และแปลงปลูกพืชผักปลอดภัยจากสารพิษ พื้นที่ ๑๐ ไร่
๒. ค่าจ้างเหมาแรงงานในการดูแลแปลงเกษตร

ผลการดำเนินงาน

๑. ดำเนินการจ้างเหมาแรงงานเพื่อดูแลแปลงผลิตพืช จำนวน ๒ คน ๕ เดือน โดยเริ่มตั้งแต่เดือนเมษายน – เดือนสิงหาคม ๒๕๕๕
๒. กิจกรรมการผลิตพืชในแปลงเกษตร ในส่วนของสำนักงานเกษตรจังหวัดได้ดำเนินการจัดซื้อปัจจัยการผลิตและวัสดุการเกษตร เมล็ดพันธุ์พืชเพื่อใช้ปลูกในพื้นที่โครงการ
๓. กิจกรรมการเยี่ยมชม มีเกษตรกรและผู้สนใจได้เข้ามาศึกษาดูงานในโครงการสายใยรักแห่งครอบครัว จำนวน ๕ จังหวัด ๒๕ ครั้ง รวมทั้งสิ้น ๒๖๐ คน นอกจากนี้ยังได้ใช้เป็นสถานที่ฝึกอบรมให้แก่เกษตรกรด้านการผลิตพืชผักที่มีคุณภาพปลอดภัยได้มาตรฐานรวมทั้งเป็นแหล่งผลิตพืชผักปลอดภัยจากสารพิษให้กับโรงเรียนและชุมชน

ภาพกิจกรรมการดำเนินงาน

โครงการส่งเสริมการปลูกผักในตำหนักทิวพัฒนาและพื้นที่อื่นๆ

ข้อมูลพื้นฐานของโครงการ

โครงการส่งเสริมการปลูกผักในพระตำหนักทิวพัฒนาและพื้นที่อื่นๆ เป็นโครงการที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ให้การสนับสนุนกองกิจการส่วนพระองค์พระบาทสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ ในการดำเนินการปรับปรุงพื้นที่ปลูกผลไม้และก่อสร้างบางส่วนในบริเวณพระตำหนักทิวพัฒนา ซึ่งตั้งอยู่ที่ถนนเลียบบคลองทิวพัฒนา เขตทิวพัฒนา กรุงเทพมหานคร ในพื้นที่ประมาณ ๒๐๔ ไร่ โครงการปลูกผักภายใต้โครงการก่อสร้าง พระตำหนักทิวพัฒนา เป็นโครงการที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มอบหมายให้กรมส่งเสริมการเกษตรดำเนินการ ตั้งแต่ปี พ.ศ.๒๕๔๖ โดยกรมส่งเสริมการเกษตร ได้มอบหมายให้สำนักงานเกษตรกรุงเทพมหานครเข้าไปดำเนินการ ต่อมาในปี พ.ศ.๒๕๔๗ ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร (พืชสวน) ได้รับมอบหมายจากกรมส่งเสริมการเกษตร ให้เป็นหน่วยงานหลักในการปฏิบัติงานรับผิดชอบการดำเนินการผลิตพืชผัก ตั้งแต่การเตรียมแปลงปลูก การปฏิบัติดูแลรักษาพืชผักในแปลงเกษตรภายในโครงการก่อสร้างพระตำหนักทิวพัฒนา โดยรับผิดชอบพื้นที่แปลงปลูกผัก ประมาณ ๑๐ ไร่ และได้รับการสนับสนุนทางวิชาการจากสำนักส่งเสริมและจัดการสินค้าเกษตร มาได้มีการปรับแผนจัดทำภูมิทัศน์ใหม่และได้รับมอบหมายเพิ่มเติมเข้าไปดำเนินการปลูกพืชผัก เพื่อเป็นแปลงสาธิตในร้านศิลปะอาชีพ ๙๐๔ และที่ แพลตฟอร์มในเขตพระราชฐาน ๑๙๓ รวมทั้งพื้นที่ของส่วน ๙๐๔

พื้นที่ดำเนินการ

ถนนเลียบบคลองทิวพัฒนา เขตทิวพัฒนา กรุงเทพมหานคร

พื้นที่ทั้งหมด พื้นที่ในความรับผิดชอบของกรมส่งเสริมการเกษตร จำนวน ๘ ไร่ (๑๕๗ แปลง)

กิจกรรมที่สนับสนุน

๓. กิจกรรมสนับสนุนปัจจัยการผลิต
๔. กิจกรรมการถ่ายทอดเทคโนโลยีให้ข้าราชการบริพาร จำนวน ๒๒๕ ราย

ผลการดำเนินงาน

๑. ฝึกอบรมถ่ายทอดความรู้ให้กับเกษตรกร ด้านการปลูกผักปลอดภัยจากสารพิษ จำนวน ๒๒๕ ราย
๒. จัดทำแปลงส่งเสริมการผลิต ดังนี้
  - ปลูกผักปลอดสารพิษพื้นที่ควบคุมวังทิวพัฒนา (เขตพระราชฐานชั้นนอก) พืชที่ปลูกหมุนเวียนได้ตลอดทั้งปีประกอบไปด้วยพืชผักกินใบ ผักสมุนไพรและผักเครื่องปรุง ไม้ผล ประมาณ ๓๘ ชนิด ผักกินใบประมาณ ๓๕๓ แปลง ผลผลิตรวมทั้งสิ้น ๒๔,๑๖๕ กิโลกรัม โดยส่งให้แก่ร้านศิลปะอาชีพ ๙๐๔

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

โครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวัน

เป็นโครงการตามพระราชดำริของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เริ่มดำเนินการ ตั้งแต่ปี ๒๕๒๓ ในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน และขยายไปสู่โรงเรียนในสังกัดกระทรวงศึกษาธิการ โครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวันเป็นโครงการที่เกี่ยวกับการพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดารให้มีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น

พื้นที่ดำเนินการ ดำเนินการในพื้นที่ ๔๘ จังหวัด จำนวน ๖๕๔ โรงเรียน

กิจกรรมที่ดำเนินการ ได้แก่

๑. กิจกรรมอบรมครูแบบบูรณาการ ๕ กรมฯ ในกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ด้านการผลิตพืช ประมง ปศุสัตว์และการจัดทำบัญชี จำนวน ๔๘๔ โรงเรียน ๘ จังหวัด

ดำเนินการโดยสำนักงานเกษตรจังหวัด จำนวน ๘ จังหวัด ที่มีโรงเรียนตั้งแต่ ๒๐ โรงเรียน ขึ้นไป ได้แก่ นครนายก สกลนคร เชียงใหม่ น่าน เชียงราย แม่ฮ่องสอน ตาก นราธิวาส

ผลการดำเนินงาน

หน่วยงานที่ร่วมกันบูรณาการ การจัดทำฐานการเรียนรู้ฝึกปฏิบัติจริงให้กับครู สำนักงานเกษตรจังหวัดส่วนใหญ่จะจัดฐานการผลิตเชื้อราไตรโคเดอร์มา การขยายพันธุ์พืช การเพาะเห็ด และการแปรรูปถนอมอาหาร ซึ่งครูได้เรียนรู้และฝึกปฏิบัติจริง และสามารถนำความรู้ที่ได้รับจากการฝึกอบรมกลับไปสอนนักเรียนได้

๒. กิจกรรมอบรมครูตำรวจเวรชายแดนเพื่อเรียนรู้กระบวนการโรงเรียนเกษตรกร จำนวน ๑๗๘ โรงเรียน ดำเนินการโดยสำนักงานเกษตรจังหวัด ๑๖ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดฉะเชิงเทรา จันทบุรี กาญจนบุรี เพชรบุรี สุรินทร์ สกลนคร อุตรธานี อุบลราชธานี เชียงใหม่ ตาก เชียงราย พิจนุโลก ชุมพร นครศรีธรรมราช สตูล และจังหวัดยะลา ดำเนินการใน ๑๖ โรงเรียน ต้นแบบของกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดน

ผลการดำเนินงาน

จังหวัดทั้ง ๑๖ จังหวัดจัดอบรมครูโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนในแต่ละกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดนโดยใช้โรงเรียนต้นแบบเป็นสถานที่ จัดฝึกอบรมซึ่งครูเกษตรทุกโรงเรียนได้ร่วมกันจัดทำแผนการผลิตพืชของโรงเรียนตนเองส่งโดยมีเจ้าหน้าที่จากส่วนกลางเป็นที่ปรึกษา และจะได้นำแผนการผลิตพืชที่โรงเรียนได้จัดทำไปใช้วางแผนจัดเตรียมวัสดุ อุปกรณ์และเมล็ดพันธุ์ พิจารณาความเหมาะสมเพื่อจัดสรรงบประมาณสนับสนุนปัจจัยการผลิตกับ ซึ่งจะนำไปสู่การปฏิบัติได้จริงของครูและส่งผลต่อการผลิตพืชในโรงเรียน

ภาพกิจกรรมการอบรมครู

ปัญหาอุปสรรค

๑. บางโรงเรียนมีพื้นที่ปลูกพืชน้อยแต่มีนักเรียนจำนวนมาก
๒. โรงเรียนมีพื้นที่ลาดชันอยู่ในหุบเขา ฤดูหนาวจะหนาวจัดมากพืชผักที่ทำการปลูกไม่ขึ้น
๓. โรงเรียนในภาคใต้ผลิตพืชได้แค่ ๔ เดือน หลังจากนั้นจะเป็นช่วงฤดูฝนทำให้แปลงพืชผักเกิดน้ำท่วมขัง หรือน้ำฝนตกกระแทกใบพืชทำให้ผลิตที่ได้เกิดความเสียหาย

แนวทางแก้ไข

๑. แนะนำให้โรงเรียนปลูกพืชในภาชนะแล้วจึงนำไปปลูกโดยการแขวน หรือตั้งไว้บนตอมไม่ซึ่งจะเป็นการช่วยแก้ไขปัญหาระยะของน้ำท่วมแปลง ดินไม่ดี พื้นที่มีจำกัด
๒. แนะนำให้ปลูกพืชผักพื้นบ้านที่อยู่ในท้องถิ่นหรือปลูกพืชทอง พักแพง ที่สามารถเก็บผลผลิตไว้ได้นานเพื่อแก้ไขปัญหาผลผลิตขาดแคลนในฤดูฝนหรือฤดูหนาว
๓. ส่งเสริมการแปรรูปและถนอมผลผลิตทางการเกษตร โดยให้ใช้พืชที่มีในท้องถิ่นที่มีปริมาณมาด
๔. สนับสนุนพลาสติกเพื่อคลุมแปลงป้องกันฝนกระแทกใบของพืชซึ่งจะทำให้เกิดความเสียหายได้

๓. กิจกรรมอบรมครู – นักเรียน และกลุ่มแม่บ้าน เพื่อเรียนรู้เรื่องการแปรรูปและถนอมอาหารในกลุ่มโรงเรียนใกล้เมือง ห่างไกล และพื้นที่พิเศษ จำนวน ๔๘ จังหวัด

ผลการดำเนินงาน

ครู นักเรียน กลุ่มแม่บ้านทุกโรงเรียนได้เรียนรู้เรื่องการแปรรูปถนอมอาหารซึ่งกิจกรรมนี้ทำให้ทุกคนได้มีส่วนร่วมในการทำกิจกรรมร่วมกัน และเพื่อนำอาหารมารับประทาน ส่วนใหญ่จะเป็นขนม โดยใช้วัตถุดิบในโรงเรียนหรือชุมชน เช่น กล้วยฉาบ กล้วยอบเนย ถั่วเคลือบน้ำตาล ข้าวเกรียบฟักทอง ปลาต้ม ปลาตุ๋น ฯลฯ

ปัญหาอุปสรรค

๑. โรงเรียนที่อยู่ห่างไกล หรือโรงเรียนที่มีแนวโน้มไม่ปลอดภัย เจ้าหน้าที่จะเข้าไปได้ปีละ ๑ ครั้งเท่านั้นทำให้ครู นักเรียน และกลุ่มแม่บ้านได้รับความรู้ไม่เต็มที่
๒. บางจังหวัดจะไม่ใช้วัตถุดิบในโรงเรียนหรือชุมชนจะหาซื้อมาจากตลาดทำให้ผิดวัตถุประสงค์ของโครงการฯ ที่ให้นำวัตถุดิบจากโรงเรียน หรือชุมชนมาสอนด้านการแปรรูปถนอมอาหารให้แก่โรงเรียน

แนวทางแก้ไข

โรงเรียนที่อยู่ในพื้นที่ไม่ปลอดภัย ให้สำนักงานเกษตรจังหวัดเชิญครู นักเรียนและกลุ่มแม่บ้านมาเรียนรู้ที่สำนักงานเกษตรอำเภอ/ จังหวัดก็ได้

ภาพกิจกรรม

๔. กิจกรรมส่งเสริมการจัดทำแปลงผลิตพืชในโรงเรียน จำนวน ๖๕๔ โรงเรียน ๔๘ จังหวัด

ผลการดำเนินงาน

จังหวัดสนับสนุนวัสดุการเกษตรจำพวกเมล็ดพันธุ์พืชผัก ต้นกล้าไม้ผล สายยาง บัวรดน้ำ จอบ ฯลฯ แก่โรงเรียน จังหวัดและอำเภอเข้าไปให้ความรู้ด้านวิชาการแก่โรงเรียน

ปัญหาอุปสรรค

๑. จังหวัดที่มีโรงเรียนจำนวนมาก การจัดซื้อวัสดุการศึกษาต้องใช้เวลาเนิ่นนาน ทำให้บางจังหวัดจัดส่งของไม่ทันในช่วงเปิดเทอม
๒. โรงเรียนที่อยู่ในถิ่นทุรกันดารหรือพื้นที่ไม่ปลอดภัย การส่งของจะยากลำบากต้องให้ครูเข้ามารับของที่สำนักงานเกษตรจังหวัด/อำเภอ หรือรับที่กองร้อยกองกำกับการตำรวจตระเวนชายแดน

แนวทางแก้ไข

จังหวัด/ อำเภอควรจัดทำแผนความต้องการวัสดุการศึกษากับโรงเรียนในเทอมที่ ๑ หลังจากโรงเรียนเปิดเทอมแล้ว เพื่อแก้ไขปัญหา ในการส่งของให้ทันในเทอมต่อไป

๕. กิจกรรมส่งเสริมความรู้ด้านการเกษตร และ เทคโนโลยีเกษตรในหมู่บ้านรอบโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน จำนวน ๑๓๙ โรงเรียน ๓๙ จังหวัด

ผลการดำเนินงาน

๑. ครุว์เรือนเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ สามารถผลิตอาหารเลี้ยงสมาชิกในครัวเรือนได้มากขึ้น
๒. นักเรียนที่มีน้ำหนักต่ำกว่าเกณฑ์ลดลง
๓. ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ สำนักงาน กปร. จะให้ความสำคัญ โดยให้หน่วยงานที่สังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เข้าไปให้ความรู้อย่างใกล้ชิด โดยให้คัดเลือกเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ จำนวน ๕ ราย/ โรงเรียน และสนับสนุนปัจจัยการผลิตให้เพียงพอ

๖. กิจกรรมประชุมติดตามความก้าวหน้าของโครงการฯ ร่วมกับสำนักพระราชวัง จำนวน ๕ ครั้ง

ผลการดำเนินงาน

เจ้าหน้าที่กลุ่มงานโครงการพระราชดำริร่วมประชุมสัมมนาที่สำนักงานส่วนพระองค์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ครูโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง จำนวน ๑๘ ครั้ง ซึ่งครูโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนได้มีความรู้ด้านการเกษตร ประมง ปศุสัตว์เพิ่มมากขึ้น

๗. กิจกรรมสนับสนุนการรับเสด็จฯ จำนวน ๑๐๐ ครั้ง

ผลการดำเนินงาน

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินไปทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจ ในพื้นที่ต่างๆ ร่วมกับสำนักงานโครงการฯ จำนวน ๕๐ โรงเรียน ๒๑ จังหวัด ซึ่งแต่ละโรงเรียนได้มีการจัดเตรียมการรับเสด็จฯ อย่างสมพระเกียรติ

โครงการมูลนิธิสิริวัฒนาเกษตรในพระบรมราชูปถัมภ์ จังหวัดเชียงใหม่

ข้อมูลพื้นฐานของโครงการ

เนื่องด้วยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงมีพระราชกระแสรับสั่งให้สำนักงานเกษตรจังหวัดเชียงใหม่ สนับสนุนการดำเนินกิจกรรม การปลูกผัก ปลอดภัยจากสารพิษ กิจกรรมการขยายพันธุ์พืชในเรือนเพาะชำของเกษตรกรผู้พิการ แนวคิด เพื่อให้เกษตรกรผู้พิการในมูลนิธิซึ่งนั่งอยู่บนรถเข็นตลอดเวลาได้มีงานทำ และทำงานได้สะดวก มีผลผลิตไว้รับประทานวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๔๐

มูลนิธิสิริวัฒนาเกษตรในพระบรมราชูปถัมภ์ เป็นมูลนิธิที่ให้ที่พักพิงแก่คนพิการ หรือขัดสนโดยไม่จำกัด อายุ เพศหรือศาสนา และไม่มีอาการทางสมอง แต่เป็นผู้ที่ผ่านการตรวจสุขภาพไม่มีโรคติดต่อ เป็นผู้พิการแขน ขา ลำตัวแต่สามารถช่วยเหลือตนเองได้ในกิจวัตรประจำวัน โดยการดำเนินงานประกอบด้วยหน่วยงานของภาครัฐ และองค์กรท้องถิ่น ตลอดจนองค์กรอื่นๆ ที่มีหน้าที่ในด้านการพัฒนา ได้มีการประชุม และวิเคราะห์ปัญหา การวางแผนการพัฒนาาร่วมกันในลักษณะการบูรณาการ โดยมุ่งเน้นการช่วยเหลือตนเองโดยเฉพาะอาชีพและรายได้ของคนพิการ ตลอดทั้งความสามัคคีในหมู่คณะการพัฒนาของมูลนิธิประสบผลสำเร็จอย่างยิ่ง ด้วยเหตุนี้ จึงได้รับการพิจารณาจากกลุ่มมูลนิธิสาขาต่างๆ ทั้งภายในและนอกประเทศให้เป็นมูลนิธิดีเด่น และเป็นตัวอย่าง ในปี ๒๕๔๓, ๒๕๔๔ และ ปี ๒๕๔๘ จึงมีตัวแทนและผู้สนใจมาศึกษาดูงานอยู่เป็นประจำ โดยเฉพาะกิจกรรม อาชีพเกษตร ซึ่งมีการนำไปเผยแพร่ ทางสื่อของรัฐและเอกชน นับวันจะขยายไปมากยิ่งขึ้น ดังนั้น เพื่อให้เกิดความต่อเนื่องและสานต่อความสำเร็จจึงได้ดำเนินการปรับปรุงและพัฒนาโครงสร้างและกิจกรรมการเกษตรต่างๆ รวมถึงการแปรรูปผลิตผลการเกษตร และศิลปหัตถกรรมต่างๆ ให้มีคุณภาพที่ดีตลอดทั้งให้มีความเหมาะสม และเป็นประโยชน์ รวมทั้งในด้าน การสาธิตและถ่ายทอดเทคโนโลยีสำหรับ เป็นสถานที่การศึกษาดูงานของเกษตรกร ประชาชน องค์กรต่างๆ รวมไปถึงหน่วยงานจากภาครัฐในพื้นที่นั้น

พื้นที่ดำเนินงาน มูลนิธิสิริวัฒนาเกษตรในพระบรมราชูปถัมภ์ หมู่ที่ ๓ ตำบลสันผีเสื้อ อำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่

กิจกรรมที่สนับสนุน มีดังนี้

๑. กิจกรรมการจัดทำแปลงเรียนรู้เพื่อส่งเสริมและฝึกอาชีพด้านการเกษตร พื้นที่ ๒ ไร่ เช่น การปลูกผัก ในพื้นที่ ๑ ไร่ การปลูกไม้ดอก พื้นที่ ๑ ไร่
๒. กิจกรรมส่งเสริมการเพาะเห็ด โดยสนับสนุนค่าก้อนเชื้อเห็ด จำนวน ๒,๐๐๐ ก้อน

ผลการดำเนินงาน

๑. กิจกรรมการจัดทำแปลงเรียนรู้เพื่อส่งเสริมและฝึกอาชีพด้านการเกษตร มีการปลูกพืชผักโดยจะเก็บไว้บริโภคในมูลนิธิฯ และส่วนที่เหลือส่งขายให้ตลาด
๒. กิจกรรมส่งเสริมการเพาะเห็ด

ภาพกิจกรรมการดำเนินงาน

โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำแม่จอน อันเนื่องมาจากพระราชดำริ อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่

ข้อมูลพื้นฐานของโครงการ

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี มีพระราชดำริให้สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (สำนักงาน กปร.) ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมลุ่มน้ำแม่จอน พัฒนาอาชีพของประชาชนและปรับปรุงโรงงานหลวงอาหารสำเร็จรูปที่ ๑ (ฝาง) ที่ได้รับความเสียหายจากเหตุการณ์น้ำท่วมและพัฒนาเมื่อวันที่ ๗ - ๘ ตุลาคม ๒๕๔๙ โดยพระราชทานแนวทางเกี่ยวกับการฟื้นฟูสภาพป่าไม้และการจัดที่ทำกินให้แก่ราษฎร โดยเฉพาะอย่างยิ่งการจัด zoning ใหม่ และส่งเสริมการปลูกหญ้าแฝกช่วยอนุรักษ์ดินและน้ำ

พื้นที่ดำเนินการ

ตำบลแม่จอนซีเหล็ก อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่

กิจกรรมที่สนับสนุน

๑. กิจกรรมอบรมเกษตรกรหลักสูตรการถนอมและแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร จำนวน ๕ กลุ่ม
๒. กิจกรรมการฝึกอบรมเกษตรกรหลักสูตรการเกษตรตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง จำนวน ๑๐๐ ราย

ผลการดำเนินงาน

๑. กิจกรรมการอบรมถ่ายทอดเทคโนโลยีการถนอมและแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร จำนวน ๕ กลุ่ม กลุ่มละ ๒๕ คน ๒ วัน โดยนำผลผลิตที่หาได้จากท้องถิ่นมาแปรรูป
๒. กิจกรรมการฝึกอบรมด้านการเกษตรตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง โดยมีเกษตรกรที่เข้าร่วมรับการฝึกอบรม รวม ๑๐๐ ราย ทำให้เกิดจุดเรียนรู้ทางการปลูกพืชให้เกษตรกร/ชุมชนได้ใช้ในการศึกษาดูงาน และนำกลับไปใช้ให้เกิดประโยชน์ในแปลงของตนเอง เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๐ ได้รับความรู้ด้านวิชาการเกษตรมากขึ้น มีการใช้ทรัพยากรในท้องถิ่นให้เกิดประโยชน์สูงสุดส่งผลให้เกษตรกรมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

ภาพกิจกรรมการดำเนินงาน
กิจกรรมอบรมการแปรรูปและถนอมผลผลิตทางการเกษตร

โครงการพระตำหนักงน้อย

ข้อมูลพื้นฐานของโครงการ

ด้วยพระมหากรุณาธิคุณของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ที่มีต่อพสกนิกรชาวจังหวัดน่านมาเป็นเวลาช้านานและทรงมีพระราชกรณียกิจเยี่ยมเยียนราษฎรของพระองค์ในเขตพื้นที่จังหวัดน่านมาโดยตลอดทำให้พสกนิกรชาวจังหวัดน่านรู้สึกปลาบปลื้มและสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณของพระองค์ท่านเป็นล้นพ้น

เพื่อเป็นการตอบสนองตามแนวพระราชดำริ ในการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชที่มีในท้องถิ่น กรมส่งเสริมการเกษตรได้เข้าร่วมในการปฏิบัติดูแลรักษาสวนไม้ผลในบริเวณพระตำหนักงน้อยโดยมุ่งเน้นให้ต้นไม้ในพระตำหนักมีความสมบูรณ์ ผลิดอกออกผลตามฤดูกาลเนื่องจากต้นไม้ที่มีอยู่เดิม ได้แก่ ต้นมะขามหวาน ซึ่งมีทั้งหมด ๙๒ ต้น นั้น มีอายุมากโดยมีอายุไม่ต่ำกว่า ๓๐ ปี ขึ้นไป ทำให้สภาพของต้นมะขามหวานทรุดโทรมมาก ยากแก่การจะปรับปรุงบำรุงต้นให้มีสภาพความสมบูรณ์ดีได้จึงมีแนวคิดจากท่านผู้ว่าราชการจังหวัดน่าน (ดร.สุวัฒน์ โชคตสุวัฒน์สกุล) ว่าสมควรจะให้มีการหาพันธุ์ไม้ที่มีในจังหวัดน่านนำมาปลูกแซมทดแทนในบางส่วน เพื่อให้เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ในปัจจุบัน

พื้นที่ดำเนินการ บริเวณพระตำหนักงน้อย จังหวัดน่าน

กิจกรรมที่สนับสนุน

๑. ค่าดูแลแปลงแม่พันธุ์ โดยเป็นค่าวัสดุการเกษตรที่จำเป็น เช่น ปุ๋ยคอก ปุ๋ยหมัก สารชีวภัณฑ์ และค่าจ้างตัดแต่งกิ่ง เป็นต้น
๒. กิจกรรมส่งเสริมการปลูกพืชผักปลอดภัยจากสารพิษ เป็นค่าวัสดุการเกษตรที่จำเป็น พื้นที่ ๑๐ ไร่

ผลการดำเนินงาน ดำเนินการโดยศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตร จังหวัดน่าน (พืชสวน)

๑. กิจกรรมดูแลแปลงรวบรวมพันธุ์ ในพื้นที่ ๑๐ ไร่ โดยสนับสนุนค่าวัสดุการเกษตร เช่น ค่าปุ๋ยคอก ปุ๋ยหมัก สารชีวภัณฑ์ ค่าจ้างตัดแต่งกิ่ง เป็นต้น
๒. กิจกรรมส่งเสริมการปลูกพืชผักปลอดภัยจากสารพิษ เช่น ผักกวยช่าย ข้าวโพดฝักอ่อน กวางตุ้ง ผักบุ้ง คื่นช่าย ฯลฯ ดำเนินการในพื้นที่ ๑๐ ไร่

ภาพกิจกรรมที่ดำเนินงาน

โครงการหมู่บ้านพัฒนา จังหวัดน่าน

ข้อมูลพื้นฐานของโครงการ

เมื่อวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๓๘ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้เสด็จเยี่ยมราษฎรและทอดพระเนตรบ่อเกลือสินเธาว์ ณ บ้านบ่อหลวง อำเภอบ่อเกลือ จังหวัดน่าน ทรงเห็นสภาพความเป็นอยู่ของราษฎรที่มีความด้อยโอกาสทั้งทางเศรษฐกิจและสังคม จึงได้มีพระราชดำริให้สำนักงานโครงการส่วนพระองค์ฯ ดำเนินการช่วยเหลือการพัฒนาในพื้นที่อำเภอบ่อเกลือ โดยเริ่มพัฒนาที่โรงเรียนประถมศึกษาก่อนเป็นลำดับแรก แล้วจึงขยายไปยังศูนย์การเรียนรู้ชุมชนชาวไทยภูเขา “แม่ฟ้าหลวง” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดารให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น และทรงเล็งเห็นถึงความจำเป็นที่จะต้องอนุรักษ์และฟื้นฟูพื้นที่ป่าอย่างเป็นระบบอีกประการหนึ่งพระองค์ทรงต้องการให้แม่แหล่งน้ำเรียนรู้ ศึกษา สำหรับเด็กและเยาวชนที่เกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในสภาพที่เป็นจริง จึงได้โปรดเกล้าให้จัดตั้งศูนย์ศึกษาและถ่ายทอดเทคโนโลยีการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมหมู่บ้าน หรือ “ศูนย์หมู่บ้านพัฒนา” โครงการที่เกี่ยวข้องซึ่งประกอบด้วย ๔ โครงการ ได้แก่

- โครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวัน
- โครงการควบคุมโรคขาดสารไอโอดีน
- โครงการส่งเสริมสหกรณ์
- โครงการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ

ทางด้านการพัฒนาอาชีพราษฎรในพื้นที่อำเภอบ่อเกลือและอำเภอเฉลิมพระเกียรติ ได้จัดทำโครงการอบรมและพัฒนาอาชีพ เช่น การจักสานตะกร้า การอนุรักษ์พันธุ์ข้าว การแปรรูปผลิตผลทางการเกษตรตลอดจนการจัดทำกองทุนข้าว เป็นต้น ด้วยกระบวนการประสานความร่วมมือทั้งหน่วยงานภาครัฐ และภาคเอกชนเน้นการสร้างตลาดรองรับผลิตภัณฑ์ เพื่อสร้างแรงจูงใจในการพัฒนา

จากการประเมินผลการพัฒนาเด็กในสถานศึกษาและราษฎรในชุมชนที่ผ่านมา โดยอาศัยเกณฑ์ชีวิตในด้านต่างๆ พบว่าคุณภาพชีวิตโดยรวมดีขึ้นแต่การประสานงานระหว่างหน่วยงานและการจัดการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ ยังมีความจำเป็นต้องกำหนดมาตรการที่เหมาะสม เพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน ที่ไม่ส่งผลกระทบต่อสภาวะสมดุลตามธรรมชาติ และราษฎรสามารถพึ่งตนเองได้ในอนาคต นำไปสู่การพัฒนาของประเทศในภาพรวม สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี จึงทรงโปรดฯ ให้จัดตั้งศูนย์หมู่บ้านพัฒนาขึ้น เมื่อคราวเสด็จฯ เยี่ยมราษฎรและพื้นที่ตำบลภูฟ้า อำเภอบ่อเกลือ จังหวัดน่าน เมื่อวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๔๒

สถานที่ตั้ง

ศูนย์หมู่บ้านพัฒนา หมู่ที่ ๒ บ้านท่าทางหลวง ตำบลภูฟ้า อำเภอบ่อเกลือ จังหวัดน่าน

พื้นที่ดำเนินการ

๑. อำเภอบ่อเกลือ จังหวัดน่าน จำนวน ๔ ตำบล ได้แก่ ตำบลบ่อเกลือเหนือ บ่อเกลือใต้ ดงพญา และภูฟ้า มีหมู่บ้านในโครงการทั้งสิ้น ๓๘ หมู่ มีประชากร ๑๗,๖๗๕ คน
๒. อำเภอเฉลิมพระเกียรติ จังหวัดน่าน จำนวน ๒ ตำบล ได้แก่ ตำบลห้วยโก๋นและตำบลขุนน่าน มีหมู่บ้านในโครงการทั้งสิ้น ๒๑ หมู่ มีประชากร ๘,๗๑๗ คน

กิจกรรมที่สนับสนุน

๑. กิจกรรมส่งเสริมอาชีพในหมู่บ้านห้วยลอยตามพระราชเสาวนีย์ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี จำนวน ๑๒๐ ครัวเรือน
๒. กิจกรรมส่งเสริมการเพาะเห็ดในหมู่บ้านห้วยลอย จำนวน ๗,๒๐๐ ก้อน
๓. กิจกรรมส่งเสริมการปลูกชา พื้นที่ ๔๕ ไร่ ประกอบด้วย
  - อบรมเกษตรกร จำนวน ๕๐ ราย
  - ปรับปรุงคุณภาพชาจีน จำนวน ๕ ไร่

ผลการดำเนินงาน (ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดน่าน(พืชสวน))

๑. ส่งเสริมการเพาะเห็ดและผลิตเห็ดนางฟ้าในหมู่บ้านห้วยลอย
๒. ส่งเสริมการปลูกชา

ผลการดำเนินงาน(สำนักงานเกษตรจังหวัดน่าน)

๑. ส่งเสริมอาชีพเพิ่มรายได้ โดยสำนักงานเกษตรจังหวัดน่าน ได้สนับสนุนส่งเสริมการปลูกไผ่รวก เพื่อใช้สอยและบริโภครวมทั้งเป็นการเพิ่มรายได้ให้แก่เกษตรกร จำนวน ๑,๑๒๕ ต้น
๒. ส่งเสริมการปลูกไม้ผล เพื่อใช้บริโภคในพื้นที่และเพื่อใช้เป็นแม่พันธุ์เพื่อขยายพันธุ์ต่อไปในอนาคต ได้แก่ ส่งเสริมการปลูกเงาะโรงเรียน ๕๐๐ ต้น ส่งเสริมการปลูกขนุนพันธุ์ทวาย ๑๐๐ ต้น ส่งเสริมการปลูกมะขามเปรี้ยวฝักโต ๕๐๐ ต้น

ภาพกิจกรรมที่ดำเนินงาน

ส่งเสริมการปลูกไผ่

ส่งเสริมการปลูกมะขามเปรี้ยวฝักโต

โครงการแปลงเกษตรทฤษฎีใหม่ (พระตำหนัก A๑) จังหวัดนครนายก

พื้นที่ดำเนินการ โครงการพัฒนาพื้นที่ว่างเปล่าอันเนื่องมาจากพระราชดำริ โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า จังหวัดนครนายก พระตำหนักบ้านสวนปทุม ตำบลบางชะแยง อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี

กิจกรรมที่สนับสนุน กิจกรรมดูแลแปลงแม่พันธุ์และรวบรวมพันธุ์ พื้นที่ ๑๕ ไร่

ผลการดำเนินงาน

ปัจจุบันได้มีการปลูกมะยงชิดไว้ จำนวน ๒๒ ต้น ซึ่งได้ดำเนินการเก็บเกี่ยวผลผลิตเสร็จเรียบร้อยแล้ว ขณะนี้อยู่ระหว่างใส่ปุ๋ย และตัดแต่งกิ่ง ทั้งนี้ทางสำนักงานเกษตรจังหวัดนครนายกยังไม่ได้ดำเนินการแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบโครงการตามพระราชดำริของจังหวัด ขณะนี้ยังไม่มีเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติงาน เจ้าหน้าที่ของสำนักงานเกษตรอำเภอเมืองได้เข้าไปดำเนินการอยู่ แต่ยังคงขาดเงินงบประมาณในการดำเนินงาน

โครงการพัฒนาพื้นที่ว่างเปล่า โรงเรียนนายร้อย จปร. อ.เมือง จ.นครนายก

ข้อมูลพื้นฐานของโครงการ

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงทราบว่าภายในโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้าฯ จังหวัดนครนายก ยังมีพื้นที่ว่างเปล่าและมีน้ำเพียงพอสำหรับการเกษตร โดยเฉพาะการทำนาปลูกข้าว ทรงมอบหมายให้ ดร.สุเมธ ตันติเวชกุล เลขาธิการมูลนิธิชัยพัฒนาเป็นผู้ประสานงานกับโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้าฯ โดยความร่วมมือกับศูนย์วิจัยข้าวปทุมธานี ทำแปลงปลูกข้าวนาปรังตั้งแต่ต้นปี พ.ศ.๒๕๔๑ และดำเนินการปลูกข้าวนาปีต่อเนื่องมา เพื่อเป็นตัวอย่างแก่ประชาชนในการพัฒนาพื้นที่ว่างเปล่าให้เป็นประโยชน์นำไปสู่หลักการที่ว่า “พออยู่ พอกิน” ตามพระราชกระแส

พลเอกหญิงสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทูลกระหม่อมมาจารย์ทรงนำคณะนักเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้าฯ เข้าร่วมกิจกรรมในการทำนา ทรงไถนา ทรงหว่านข้าวและเกี่ยวข้าว โดยทรงดำเนินการครบทุกขั้นตอนในการปลูก ณ แปลงนาสาธิตดังกล่าว ยังความปลื้มแก่พสกนิกรเป็นอย่างยิ่ง

พื้นที่ดำเนินการ โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้าฯเขาชะงอก อำเภอเมือง จังหวัดนครนายก

ผลการดำเนินงาน

๑. กิจกรรมการปลูกพืชดำเนินการโดยกรมส่งเสริมการเกษตร ร่วมกับโรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้าฯ ได้แก่ แปลงเกษตรทฤษฎีใหม่

๑) การปลูกพืชผักสวนครัว พื้นที่ ๓ งาน ได้แก่ มะละกอ ๑๘ ต้น มะนาว ๒๐ ต้น สะเดาดำ ๖ ต้น มะรุม ๑๖ ต้น มะกรูด ๒๐ ต้น ใฝ่เลียง ใฝ่ตง ๑๑ กอ ซึ่งปัจจุบันได้ปลูกพืชผักอายุสั้นหมุนเวียนเนื่องจากขาดแคลนแรงงาน ที่เดิมได้รับการสนับสนุนกำลังพล จำนวน ๒ นายมาประจำการแต่ถูกเรียกตัวกลับไปปฏิบัติหน้าที่ตามปกติ

๒) การปลูกไม้ผล พื้นที่ ๑ ไร่ ๒ งาน ซึ่งปัจจุบันมีการปรับเปลี่ยนเป็นปลูกทุเรียน จำนวน ๒๒ ต้น ซึ่งเน้นทุเรียนพันธุ์พื้นเมือง ได้แก่ พันธุ์ชะนี ๕ ต้น พันธุ์ก้านยาว ๕ ต้น พันธุ์หมอนทอง ๑๒ ต้น โดยได้ปลูกทดแทนแก้วมังกรที่หมดอายุ

๓) ปลูกไม้ผลพื้นเมือง ในพื้นที่ ๑ ไร่ ๒ งาน ได้แก่ กระท้อน ๘ ต้น มะยงชิด ๒๒ ต้น ขนุน ๑๐ ต้น ชมพู่ ๔ ต้น มะม่วง ๔ ต้น ฝรั่ง ๙ ต้น

๔) การปลูกไม้ผลริมถนน และบริเวณบ่อเลี้ยงปลาในพื้นที่โครงการฯ ได้แก่ มะกอกฝรั่ง ๒๐ ต้น กล้วยน้ำว้า ๓๐ กอ

ข้อเสนอแนะ ๑. แปลงทุเรียนให้ตัดป้ายชื่อพันธุ์ประจำต้น

๒. เรื่องการดูแลแปลงเกษตรทฤษฎีใหม่ให้หารือกับโรงเรียนนายร้อย จปร. ให้ชัดเจนในการเข้าไปดูแลรักษา ซึ่งทราบว่าได้ดำเนินการแก้ปัญหาแล้วในระดับหนึ่งโดยการส่งคนงานเข้าไปดูแลเป็นระยะแต่ไม่ได้อยู่ประจำ

โครงการบ้านสวนปทุม จังหวัดปทุมธานี

ข้อมูลพื้นฐานของโครงการ

พระตำหนักบ้านสวนปทุม ดำเนินการเกี่ยวกับการปลูกพืชทดลองหลายชนิด และได้ขอความอนุเคราะห์จากกรมส่งเสริมการเกษตรเพื่อจัดส่งเจ้าหน้าที่จากสำนักส่งเสริมและจัดการสินค้าเกษตร กองวิศวกรรมเกษตรและจากศูนย์บริหารศัตรูพืช จังหวัดสุพรรณบุรี เข้าไปดำเนินปลูกพืชทดลองชนิดใหม่ๆ และควบคุมศัตรูพืชโดยวิธีผสมผสานรวมทั้งดำเนินการเกี่ยวกับการควบคุมระบบการให้น้ำ

พื้นที่ดำเนินการ พระตำหนักบ้านสวนปทุม ตำบลบางชะแยง อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี

กิจกรรมที่สนับสนุน กิจกรรมดูแลป้องกันกำจัดศัตรูพืชโดยชีววิธีในโรงเรือนปลูกพืช จำนวน ๕ หลัง

ผลการดำเนินงาน

๑. การประชุมหารือผู้เกี่ยวข้อง เพื่อจัดหาสนับสนุนด้านพืชสมุนไพรและพืชอื่นๆ เพื่อปลูกในบริเวณสวนเพื่อให้ความหลากหลายชนิด

๒. ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรได้ดำเนินการจัดส่งต้นพันธุ์พืช ให้แก่พระตำหนักบ้านสวนปทุมเรียบร้อยแล้ว ทั้งนี้ ศูนย์บริหารศัตรูพืชจังหวัดสุพรรณบุรี ได้จัดส่งเจ้าหน้าที่เข้าร่วมปฏิบัติงานเพื่อติดตามติดตามสถานการณ์ศัตรูพืชในโรงเรือน จำนวน ๕ หลัง รวมทั้งสิ้น ๒๐ ครั้ง ได้แก่ โรงเรือนปลูกมะเดื่อฝรั่ง สตรอเบอร์รี่ แคนตาลูป ปลูกแตงโม และโรงเรือนปลูกผักด้วยระบบไฮโดรโปนิคส์ ซึ่งทางศูนย์บริหารศัตรูพืชสนับสนุนศัตรูธรรมชาติ/สารธรรมชาติ จากการเข้าไปติดตามสถานการณ์ศัตรูพืช ปัญหาของโรคและแมลงศัตรูพืชที่พบ เช่น โรคราสนิม โรคผลเน่า โรคราแป้ง โรคราน้ำค้างเพลี้ยแป้ง แมลงหวี่ขาว หนอนเจาะอмерикัน หนอนกระทู้ หนอนแมลงวันขอนใบ เพลี้ยอ่อน ซึ่งเจ้าหน้าที่ได้ให้คำแนะนำแก่ผู้ดูแลโรงเรือนโดยให้ทำการเก็บใบ/ ผลที่เน่าและมีอาการของโรคใส่ถุงพลาสติกนำไปทำลาย ส่วนใบพืชที่มีแมลงทำลายให้รีบตัดแต่งกิ่งที่มีแมลงระบาดนำไปทำลาย ใช้เชื้อราบิวเวอร์เรีย, เชื้อราบาซิลลัสทูริเจนซิส (เชื้อบีที) ใช้เมล็ดสะเดา บด หวานบริเวณโคนต้นๆ เพื่อป้องกัน

ภาพกิจกรรมประชุมเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้อง

ภาพภาพกิจกรรมการเข้าไปติดตามสถานการณ์โรคและแมลงศัตรูพืชในโรงเรียน

ปัญหาอุปสรรค

๑. ต้นพันธุ์ไม้ที่ได้รับไม่ได้ขนาด ต้นไม้แข็งแรง เนื่องจากมีเวลาเตรียมต้นพันธุ์ไม่พอ
๒. ต้องการต้นไม้พร้อมใช้งานได้เลย เช่น ดาหลา เพชรหึง
๓. ต้นไม้อื่นๆ ที่พระตำหนักสวนปทุมต้องการเพิ่มเติม ได้แก่ กล้วยไม้พันธุ์แคทรียา รองเท้านารี ว่านสีทศ เครื่องเท้า ผักปราง ว่านนางคุ้ม ว่านแสงอาทิตย์ บัวดิน บัวฝรั่ง

โครงการหมู่บ้านพัฒนาภาคไทย (บ้านทุ่งรัก) อ.คุระบุรี จ.พังงา

ข้อมูลพื้นฐานของโครงการ

จากเหตุการณ์คลื่นยักษ์พัดเข้าทำลายพื้นที่บริเวณชายฝั่งทะเลอันดามัน เมื่อวันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๔๗ ได้สร้างความเสียหายแก่ประเทศอินโดนีเซีย ศรีลังกา มัลดีฟ อินเดีย พม่าและประเทศไทย เป็นผลให้เกิดความสูญเสียชีวิตของมนุษยชาติ และทรัพย์สินเป็นจำนวนมาก รวมทั้งการเสียหายของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างไม่สามารถประมาณมูลค่าได้

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี องค์ประธานมูลนิธิชัยพัฒนาทรงมีพระราชกระแสรับสั่งให้สำนักงานมูลนิธิชัยพัฒนา สภาภาคไทย และกองงานในพระองค์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดหาพื้นที่ที่เหมาะสม และจัดสร้างเป็นชุมชนที่อยู่อาศัยให้แก่ราษฎรที่ประสบภัยพิบัติจากคลื่นยักษ์ โดยจัดสร้างเป็นชุมชนตัวอย่าง มีการจัดสร้างสาธารณูปโภคพื้นฐาน บ้านพักถาวร การส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ การพัฒนาคุณภาพชีวิตและการฟื้นฟูและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อให้ราษฎรสามารถอยู่อาศัยและประกอบอาชีพได้อย่างยั่งยืน ซึ่งจากแนวพระราชดำริดังกล่าว สำนักงานมูลนิธิชัยพัฒนาได้ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้สำรวจและกำหนดให้พื้นที่บริเวณป่าสงวนแห่งชาติตอป่าเลน โครงการกึ่งอำเภอคุระบุรี แปลงที่ ๓ ประมาณ ๕,๓๐๐ ไร่ พื้นที่ ๓๐๐ ไร่ เพื่อใช้ในการจัดทำโครงการจัดสร้างบ้านพักและชุมชนที่อยู่อาศัยและสิ่งสาธารณูปโภคพื้นฐานที่จำเป็น ในการดำรงชีวิตให้แก่ราษฎร จำนวนประมาณ ๒๐๐ หลังคาเรือนและพื้นที่ประมาณ ๕,๐๐๐ ไร่ เพื่อใช้ในการจัดทำโครงการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

กรมส่งเสริมการเกษตร เป็นหน่วยงานหนึ่งที่มูลนิธิชัยพัฒนาได้เชิญเข้าร่วมสนองพระราชดำริ โดยการเข้าไปส่งเสริมและพัฒนาอาชีพให้แก่ราษฎร เพื่อราษฎรจะได้มีรายได้ นำเป็นค่าใช้จ่ายในการดำรงชีวิตและพัฒนาคุณภาพชีวิตของตนเองและครอบครัว

พื้นที่ดำเนินการ

หมู่บ้านทุ่งรัก หมู่ที่ ๖ ตำบลแม่นางขาว อำเภอคุระบุรี จังหวัดพังงา

กิจกรรมที่สนับสนุน

๑. ค่าใช้จ่ายในการอบรมเกษตรกร เช่น อาหาร เครื่องดื่ม วัสดุประกอบการฝึกอบรมหลักสูตรการเกษตรตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง จำนวน ๔๐ ราย
๒. ค่าใช้จ่ายในการจัดทำแปลงเรียนรู้เพื่อการส่งเสริมและฝึกอาชีพด้านการเกษตร เช่น ค่าพันธุ์วัสดุการเกษตรที่จำเป็น แปลงเรียนรู้ในโรงเรียน (๒ โรงเรียน) ๑ ไร่ แปลงเรียนรู้ในชุมชน ๕ ไร่
๓. ค่าใช้จ่ายในการฝึกอบรมถ่ายทอดเทคโนโลยีการถนอมและแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร เช่น วัสดุอุปกรณ์ในการสาธิตและฝึกปฏิบัติของเกษตรกร จำนวน ๑ กลุ่ม

ผลการดำเนินงาน โครงการพระราชดำริ (โครงการมูลนิธิชัยพัฒนา)

- กิจกรรม อบรมเกษตรกรด้านการเกษตรตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง ดำเนินงานวันที่ ๒๖ เมษายน ๒๕๕๕ ณ หมู่บ้านชัยพัฒนา - กษชาติไทย หมู่ ๖ ตำบลแม่ปางขาว อำเภอดุสิตบุรี จังหวัดพังงา

- กิจกรรม จัดทำแปลงเรียนรู้เพื่อการส่งเสริมและฝึกอาชีพด้านการเกษตร ณ หมู่บ้านชัยพัฒนา - กาชาดไทย หมู่ ๖ ตำบลแม่นางขาว อำเภอกุระบุรี จังหวัดพังงา

- กิจกรรม ถ่ายทอดเทคโนโลยีการถนอมและแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร ดำเนินงาน วันที่ ๒๖ - ๒๗ เมษายน ๒๕๕๕ ณ หมู่บ้านชัยพัฒนา - กษชาติไทย หมู่ ๖ ตำบลแม่นางขาว อำเภอกุระบุรี จังหวัดพังงา

โครงการพัฒนาพื้นที่หัวป่าเขียวอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดพัทลุง

ข้อมูลพื้นฐานของโครงการ

บ้านป่าหัวเขียวเป็นพื้นที่ห่างไกล และทุรกันดาร ราษฎรทุกครัวเรือนมีฐานะยากจนประกอบอาชีพจับสัตว์น้ำ สานเสื่อกระจูดและรับจ้าง ต่อมาเมื่อวันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๔๒ สมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ พร้อมด้วยสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมารทรงเสด็จเยี่ยมราษฎร ทรงทราบถึงปัญหาการประกอบอาชีพที่ดินทำกินและปัญหาเรื่องน้ำ จึงมีพระราชดำริให้ความช่วยเหลือด้านต่างๆ โดยเฉพาะพระบรมโอรสาธิราชฯ ได้มีพระราชดำริว่าควรมีการทำนาข้าวในพื้นที่ด้วย ซึ่งพื้นที่นาในหมู่บ้านมีประมาณ ๒,๗๐๐ ไร่ แต่ถูกทิ้งร้างมานานตั้งแต่ปี ๒๕๒๔ สาเหตุเนื่องมาจากน้ำท่วมขังในฤดูฝนและขาดน้ำในฤดูแล้ง ดินและน้ำเปรี้ยว ศัตรูพืชระบาดไม่สามารถทำนาได้ ราษฎรทุกครัวเรือนต้องซื้อข้าวมาบริโภคทุกวัน

พื้นที่ดำเนินการทั้งหมด

พื้นที่ ๑๕ ไร่ ในหมู่ที่ ๗ ตำบลทะเลน้อย อำเภอควนขนุน จังหวัดพัทลุง

กิจกรรมที่สนับสนุน

๑. อบรมเกษตรกรหลักสูตรการเกษตรตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง
๒. จัดทำแปลงเรียนรู้เพื่อการส่งเสริมและฝึกอาชีพด้านการเกษตร

ผลการดำเนินงาน ปี ๒๕๕๕

๑. ฝึกอบรมถ่ายทอดความรู้ให้กับเกษตรกร
  - ๑.๑ ฝึกอบรมถ่ายทอดความรู้ให้กับเกษตรกร (โครงการย่อยที่ ๒๖ บ้านหัวป่าเขียว) อบรมเกษตรกรรายละ ๑๐๐ บาทต่อวัน โดยคัดเลือกเกษตรกรที่สนใจ มีความพร้อมในการเข้ารับการฝึกอบรมอย่างจริงจัง หากมีเกษตรกรที่เป็นอาสาสมัครเกษตรกรในพื้นที่ ควรพิจารณาเป็นลำดับแรก และจัดทำเนื้อหาหลักสูตรการฝึกอบรมให้มีความรู้และทักษะที่เหมาะสมสอดคล้องกับการผลิตของเกษตรกรและศักยภาพของพื้นที่
    - ๑.๒ ส่งเสริม/ สาธิตการผลิตปุ๋ยอินทรีย์น้ำจากหอยเชอร์รี่/ หัวปลา โดยใช้สารเร่ง พด.๒ (เน้นวัสดุในพื้นที่) เพื่อสอดคล้องตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง โดยแบ่งเป็นกลุ่มย่อยจำนวน ๗ กลุ่ม
    - ๑.๓ ถ่ายทอดความรู้การทำบัญชีครัวเรือน
    - ๑.๔ การใช้ปุ๋ยเคมีเพื่อลดต้นทุนตามค่าวิเคราะห์ดิน
    - ๑.๕ ระบบนิเวศน์ในนาข้าว
    - ๑.๖ การใช้/ การผลิตสมุนไพรป้องกันศัตรูพืช
  ๒. จัดทำแปลงเรียนรู้ ๑ แปลง พื้นที่ดำเนินการ ๑๕ ไร่ การใช้ปุ๋ยในข้าวนาปรัง (เคมี ร่วมกับปุ๋ยอินทรีย์) ตามค่าวิเคราะห์ดิน ตามที่กรมพัฒนาที่ดินแนะนำส่งเสริม

ฯพณฯ องค์กรมนตรี นายพลากร สุวรรณรัตน์ ตรวจสอบโครงการฯ

ฝึกอบรมเกษตรกร “หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง”

กิจกรรม การผลิตในแปลงเรียนรู้

โครงการส่งเสริมอาชีพเพื่อแก้ไขปัญหาความยากจนบ้านอาพัด และหมู่บ้านใกล้เคียงตามพระราชดำริ จังหวัดพัทลุง

ข้อมูลพื้นฐานของโครงการ

บ้านอาพัดมีพื้นที่ทั้งหมด ๑,๕๖๐ ไร่ มีประชากร จำนวน ๓๐๗ คน ๘๓ ครัวเรือน ตั้งอยู่ริมทะเลสาบสงขลา อาชีพหลักของราษฎร ได้แก่ การทำนาและทำการประมงพื้นบ้าน อาชีพเสริม ได้แก่ การรับจ้าง เลี้ยงสัตว์ และปลูกผัก ส่วนใหญ่มีฐานะยากจนมีรายได้เฉลี่ยครัวเรือนละ ๑๕,๐๕๕ บาท/ปี ซึ่งต่ำกว่าระดับเส้นความยากจนตามเกณฑ์ จปฐ. สภาพภูมิประเทศทั่วไป เป็นที่ราบลุ่มเมื่อมีฝนตกหนัก ทำให้มีน้ำท่วมขังเป็นเวลานาน ส่งผลให้การประกอบอาชีพไม่ได้ผลเท่าที่ควร

เมื่อวันศุกร์ที่ ๓ ตุลาคม ๒๕๕๖ สมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ ได้เสด็จพระราชดำเนินทรงเยี่ยมราษฎร ณ วัดตะเขียนบางแก้ว ซึ่งตั้งอยู่ ณ บ้านอาพัด พระองค์ได้ทรงทราบถึงสภาพปัญหาและความยากจนของราษฎร ปรากฏว่ายังมีราษฎรในพื้นที่ใกล้เคียงอีก จำนวน ๖ หมู่บ้าน ได้แก่ หมู่ที่ ๕, ๗ ตำบลจองถนน หมู่ที่ ๔, ๖, ๗ ตำบลหวนโพธิ์ และหมู่ที่ ๒ ตำบลเขาชัยสน อำเภอเขาชัยสน จังหวัดพัทลุง รวมพื้นที่ทั้งหมด ๑๔,๙๕๑ ไร่ ประชากร จำนวน ๒๓,๘๖๗ คน ๘๑๒ ครัวเรือน ราษฎรส่วนใหญ่ประสบปัญหาและมีฐานะยากจน เช่นเดียวกัน จึงทรงมีพระราชดำริให้หน่วยต่างๆ พิจารณาหาแนวทางช่วยเหลือราษฎรในพื้นที่ดังกล่าว

เพื่อสนองพระราชดำริของสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ จังหวัดพัทลุงได้จัดประชุมราษฎรในหมู่บ้านในวันเสาร์ที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๕๖ เพื่อรับทราบปัญหาและความต้องการของราษฎรพร้อมทั้งกำหนดแผนงานโครงการแก้ไขปัญหา ปรากฏว่าราษฎรต้องการให้ส่วนราชการเข้าไปแก้ไขปัญหาหลายด้าน ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการกิจกรรมส่งเสริมการเกษตรได้แก่ การทำนา และปลูกผักปลอดภัยจากสารพิษ ซึ่งเป็นความต้องการของเกษตรกรที่ต้องการให้จัดทำโครงการแก้ไขปัญหาดังกล่าวอย่างเร่งด่วน

พื้นที่ดำเนินการ

๑. กิจกรรมการฝึกอบรมเกษตรกรตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง ดำเนินการ ณ ห้องประชุมสำนักงานเกษตรอำเภอเขาชัยสน จังหวัดพัทลุง

๒. กิจกรรมจัดทำแปลงเรียนรู้เพื่อการส่งเสริมและฝึกอาชีพด้านการเกษตร เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ จำนวน ๙ ราย พื้นที่ ๒๕ ไร่ ดำเนินการในพื้นที่หมู่ ๒ ตำบลเขาชัยสน จำนวน ๒ ไร่ หมู่ ๔, ๕ และ ๗ ตำบลจองถนน จำนวน ๑๒ ไร่ หมู่ ๖, ๗ และ ๑๒ ตำบลหวนโพธิ์ จำนวน ๑๑ ไร่

กิจกรรมที่สนับสนุน

ดำเนินการจัดทำโครงการส่งเสริมอาชีพในพื้นที่โครงการ ประกอบด้วย ๒ กิจกรรม ได้แก่

๑. กิจกรรมการฝึกอบรมเกษตรกรตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง ๑ ครั้ง จำนวน ๔๐ ราย
๒. กิจกรรมจัดทำแปลงเรียนรู้เพื่อการส่งเสริมและฝึกอาชีพด้านการเกษตร โดยคัดเลือกเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ จำนวน ๙ ราย พื้นที่ ๒๕ ไร่

ผลการดำเนินงาน ปี ๒๕๕๕

๑. เกษตรกรในเขตหมู่บ้านอาพัด จำนวน ๔๐ คน ได้รับการถ่ายทอดความรู้ เพื่อการดำรงชีวิตตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อความมั่นคงและยั่งยืนของอาชีพการเกษตร

๒. มีแปลงเรียนรู้ในการผลิตพืชผักอย่างยั่งยืน กระจายทั่วพื้นที่ ๙ จุด รวม ๒๕ ไร่ เพื่อให้เกษตรกรได้ศึกษาเรียนรู้ เพื่อนำไปปรับใช้อย่างมีประสิทธิภาพ

ฯพณฯ พลอากาศ สุวรรณรัฐ องคมนตรี ตรวจเยี่ยมโครงการ

ฝึกอบรมเกษตรกร “หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง”

กิจกรรม การผลิตในแปลงเรียนรู้

นางสาวอนอมพรรณ สืบจากดี
ผู้อำนวยการกลุ่มงานโครงการพระราชดำริ
ตรวจเยี่ยมโครงการ

โครงการสวนเกษตรตามแนวพระราชดำริ อุทยาน ร.๒ อ.อัมพวา จ.สมุทรสงคราม

ข้อมูลพื้นฐานของโครงการ

มูลนิธิพระบรมราชานุสรณ์ พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย ได้มอบให้สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสงคราม จัดทำสวนเกษตรตามแนวพระราชดำริ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในลักษณะสวนเกษตรแบบผสมผสานใช้พื้นที่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด อนุรักษ์ไม้ผลดั้งเดิมที่เคยมีในจังหวัดสมุทรสงคราม เพื่อเป็นแบบอย่างให้แก่เกษตรกรต่อไป ซึ่งการดำเนินงานได้เริ่มตั้งแต่ปี ๒๕๔๒

พื้นที่ดำเนินการ

พื้นที่ ๒.๘ ไร่ ตำบลอัมพวา อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม

กิจกรรมที่สนับสนุน

๑. จัดสวนมะพร้าวเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อร่วมเฉลิมฉลองเนื่องในวโรกาสมหามงคลที่สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถทรงเจริญพระชนมายุ ๘๐ พรรษา ในวันที่ ๑๒ สิงหาคม ๒๕๕๔ โดยปลูกมะพร้าวพันธุ์ขึ้นชื่อของจังหวัด มะพร้าวเศรษฐกิจ และมะพร้าวพันธุ์หายาก จำนวน ๘๑ ต้น

๒. จัดนิทรรศการและประกวดผลผลิตการเกษตรในงานเฉลิมพระเกียรติ พระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย

ผลการดำเนินงาน

๑. การจัดสร้างสวนมะพร้าวเฉลิมพระเกียรติ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ เนื่องในวโรกาสทรงเจริญพระชนมพรรษาครบ ๘๔ พรรษา จำนวน ๘๕ สายพันธุ์ (จากเดิมร่วมเฉลิมฉลองเนื่องในวโรกาสมหามงคลที่สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถทรงเจริญพระชนมายุ ๘๐ พรรษา ในวันที่ ๑๒ สิงหาคม จำนวน ๘๑ ต้น) โดยกรมส่งเสริมการเกษตรรับผิดชอบเรื่องการเตรียมหลุมปลูก การปลูก การทำป้ายชื่อพันธุ์มะพร้าว ลักษณะประจำพันธุ์ และแผนที่การปลูกมะพร้าวทั้ง ๘๕ สายพันธุ์ พันธุ์มะพร้าวจัดทำโดย กรมวิชาการเกษตร พื้นที่ปลูกจะปลูกในแปลงเศรษฐกิจพอเพียงจำนวน ๒๘ สายพันธุ์ และปลูกบริเวณอุทยาน ร.๒ จำนวน ๕๗ สายพันธุ์และปลูกพืชผักบริเวณโคนมะพร้าว

๒. กิจกรรมสวนเกษตร “เลิศล้ำพสกยาพรรณ” ดำเนินการปรับปรุงสวนเกษตรฯ โดยดำเนินการใส่ปุ๋ย ปลูกพืชผัก ปรับปรุงตกแต่งสวนให้เหมาะสม

๓. การจัดประกวดบอนสี นิทรรศการผลงานการปลูกบอนสีและสาธิตการขยายพันธุ์บอนสีโดยยุวเกษตรกร

๔. การจัดแสดงการเพาะเลี้ยงแมลงหางหนีบ เพื่อแก้ไขปัญหาแมลงดำนามในมะพร้าว

๕. การสาธิตการทำน้ำตาลมะพร้าว

๖. การถ่ายทอดภูมิปัญญาการใช้ประโยชน์จากใบมะพร้าว โดยเกษตรกรในพื้นที่ สอน/สาธิตให้แก่เยาวชนผู้สนใจในงาน

การเตรียมการจัดนิทรรศการเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย

สวนมะพร้าวตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

นิทรรศการการเพาะเลี้ยงแตนเบียนและการแก้ไขปัญหาแมลงดำหนามในมะพร้าว

นางพรรณพิมล ชัญญานุวัตร อธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร นำผู้บริหารกรมส่งเสริมการเกษตร พร้อมทั้ง นายเสน่ห์ รัตนภรณ์ เกษตรจังหวัดสมุทรสงคราม และข้าราชการ สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสงคราม เฝ้ารับเสด็จสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ในการเสด็จเป็นองค์ประธานในงาน เฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระพุทธเลิศหล้านภาลัย

พระเจ้าลูกเธอเจ้าฟ้าหญิงจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี

สรุปผลการดำเนินงานโครงการหมู่บ้านจุฬาภรณ์ – ทับทิมสยาม

ข้อมูลพื้นฐานของโครงการ

จากสภาพความเป็นอยู่ของราษฎรตามแนวชายแดน นอกจากจะมีความยากจน ไม่มีที่ทำกิน เป็นของตนเองแล้วยังประสบปัญหาความเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติ ดังนั้นสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี จึงมีพระราชดำริให้พัฒนาสภาพสิ่งแวดล้อมและคุณภาพชีวิต ของประชาชนในพื้นที่ดังกล่าว ด้วยการจัดสรรที่ทำกินให้แก่ราษฎรผู้ไม่มีที่ทำกินเป็นของตนเอง โดยให้ หน่วยงานต่างๆ เข้าไปพัฒนาอาชีพให้เกษตรกรมีรายได้ที่ยั่งยืนและมั่นคง ขณะเดียวกันก็ให้มีการอนุรักษ์ และฟื้นฟูสภาพป่าไม้ให้คงสภาพสมบูรณ์ควบคู่กันไปด้วย

พื้นที่ดำเนินการ รวมทั้งสิ้น ๑๘ หมู่บ้าน ได้แก่

๑. หมู่บ้านจุฬาภรณ์พัฒนา จำนวน ๑๒ หมู่บ้าน ดังนี้

- หมู่บ้านจุฬาภรณ์พัฒนา ๑ บ้านทุ่งนาเมืองชัย ต. ท่ายาง อ. ทุ่งใหญ่ จ. นครศรีธรรมราช
- หมู่บ้านจุฬาภรณ์พัฒนา ๒ บ้านห้วยหรีด ต. เขาพระ อ. พิปูน จ. นครศรีธรรมราช
- หมู่บ้านจุฬาภรณ์พัฒนา ๓ บ้านเสม็ดเข้มจาง ต. กุแหร อ. ทุ่งใหญ่ จ. นครศรีธรรมราช
- หมู่บ้านจุฬาภรณ์พัฒนา ๔ บ้านเสม็ดเข้มจาง ต. กุแหร อ. ทุ่งใหญ่ จ. นครศรีธรรมราช
- หมู่บ้านจุฬาภรณ์พัฒนา ๕ หมู่ ๙ ต. บองอ อ. ระแงะ จ. นราธิวาส
- หมู่บ้านจุฬาภรณ์พัฒนา ๖ บ้านดอนนา ต. บางเขา อ. หนองจิก จ. ปัตตานี
- หมู่บ้านจุฬาภรณ์พัฒนา ๗ หมู่ ๔ ต. เขื่อนบางลาง อ. บันนังสตา จ. ยะลา
- หมู่บ้านจุฬาภรณ์พัฒนา ๘ ต. ลำพูน อ. เวียงสระ จ. สุราษฎร์ธานี
- หมู่บ้านจุฬาภรณ์พัฒนา ๙ หมู่ ๙ ต. แม่หวาด อ. ชำรุด จ. ยะลา
- หมู่บ้านจุฬาภรณ์พัฒนา ๑๐ หมู่ ๘ ต. อัยเยอร์เวง อ. เบตง จ. ยะลา
- หมู่บ้านจุฬาภรณ์พัฒนา ๑๑ หมู่ ๒ ต. บาละ อ. กาบัง จ. ยะลา
- หมู่บ้านจุฬาภรณ์พัฒนา ๑๒ ต. สุคีริน อ. สุคีริน จ. นราธิวาส

๒. หมู่บ้านทับทิมสยาม จำนวน ๖ หมู่บ้าน ดังนี้

- หมู่บ้านทับทิมสยาม ๐๑ หมู่ ๘ ตำบลด่านชุมพล อำเภอป่าไร่ จังหวัดตราด
- หมู่บ้านทับทิมสยาม ๐๓ ตำบลทับไทย อำเภอตาพระยา จังหวัดสระแก้ว
- หมู่บ้านทับทิมสยาม ๐๔ ตำบลเทพรักษา อำเภอสงขลา จังหวัดสุรินทร์
- หมู่บ้านทับทิมสยาม ๐๕ ตำบลคลองไถ่เถื่อน อำเภอกลองหาด จังหวัดสระแก้ว
- หมู่บ้านทับทิมสยาม ๐๖ ตำบลปรีอใหญ่ อำเภอขุนหาญ จังหวัดศรีสะเกษ
- หมู่บ้านทับทิมสยาม ๐๗ ตำบลบักดอง อำเภอขุนหาญ จังหวัดศรีสะเกษ

กิจกรรมสนับสนุน

๑. กิจกรรมถ่ายทอดความรู้ด้านการแปรรูปและถนอมผลผลิตทางการเกษตร เพื่อเป็นการเพิ่มมูลค่า ผลผลิตและยืดอายุการเก็บรักษาและเพิ่มรายได้ให้เกษตรกร

ผลการดำเนินงาน

๑. ถ่ายทอดความรู้ด้านการแปรรูปและถนอมผลผลิตทางการเกษตรให้กับเกษตรกรในพื้นที่ดำเนินการดังนี้

๑.๑ หมู่บ้านทับทิมสยาม ๐๑ หมู่ ๗ ตำบลด่านชุมพล อำเภอบ่อไร่ จังหวัดตราดโดยเจ้าหน้าที่จากสำนักงานเกษตรอำเภอบ่อไร่เป็นวิทยากร และมีเกษตรกรที่เข้ารับการฝึกอบรมถ่ายทอดความรู้ จำนวน ๒ กลุ่ม กลุ่มละ ๒๕ คน รวมทั้งสิ้น ๕๐ ราย ๒ วัน ได้แก่ กลุ่มที่ ๑ กิจกรรมถ่ายทอดความรู้ด้านการทำข้าวตังหน้าหมูหยอง จำนวน ๒๕ ราย กลุ่มที่ ๒ กิจกรรมถ่ายทอดความรู้ด้านการผลิตสบู่ น้ำข้าวกล็องงอก จำนวน ๒๕ ราย ทำให้กลุ่มแม่บ้านเกษตรกรมีการต่อยอดกิจกรรมโดยการปรับปรุงสูตรใหม่ และมีการสร้างตราผลิตภัณฑ์กลุ่มซึ่งขณะนี้อยู่ระหว่างการขอขึ้นทะเบียน OTOP จนทำให้กลุ่มแม่บ้านที่เข้าร่วมโครงการฯ มีความรู้ด้านวิชาการมากขึ้น มีการใช้ทรัพยากรในท้องถิ่นให้เกิดประโยชน์สูงสุด รวมทั้งมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น สามารถพึ่งพาตนเองได้

๑.๒ หมู่บ้านทับทิม ๐๔ ตำบลเทพรักษา อำเภอสังขะ จังหวัดสุรินทร์ ดำเนินการถ่ายทอดความรู้ด้านการแปรรูปและถนอมอาหาร จำนวน ๒ กลุ่ม กลุ่มละ ๒๕ คน ๒ วัน รวม ๕๐ คน คืออบรมเรื่องการดองการเชื่อม ได้แก่ มะม่วง มะขาม ทำให้เกษตรกรในพื้นที่เป้าหมายเข้าร่วมโครงการฯ สามารถนำไปปฏิบัติได้ รวมทั้งมีการใช้ทรัพยากรในท้องถิ่นให้เกิดประโยชน์สูงสุด ส่งผลให้เกษตรกรมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

ภาพกิจกรรมอบรมถ่ายทอดความรู้

๑.๓ หมู่บ้านทับทิมสยาม ๐๖ ตำบลปรือใหญ่ อำเภอบางขัน จังหวัดศรีสะเกษ มีเกษตรกรที่เข้ารับการฝึกอบรมถ่ายทอดความรู้ “การทำกล้วยฉาบอบเนย” รวมทั้งสิ้น ๕๐ ราย โดยมีการฝึกอบรม ๒ วัน ระหว่างวันที่ ๒๖ - ๒๗ กรกฎาคม ๒๕๕๕ ทำให้เกษตรกรสามารถนำความรู้ที่ได้รับจากการฝึกอบรมไปแปรรูปผลผลิตที่มีในท้องถิ่นและเป็นการเพิ่มรายได้ให้แก่ครอบครัวได้

ภาพกิจกรรมการถ่ายทอดความรู้การถนอมอาหารและแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร “การทำข้าวตังหน้าหมูหยองและการทำน้ำข้าวกลิ้งงอก” หมู่บ้านทับทิมสยาม ๐๑ จังหวัดตราด

ภาพ

กิจกรรมการถ่ายทอดความรู้การถนอมอาหารและแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร (การทำกล้วยฉาบอบเนย ณ หมู่บ้านทับทิมสยาม ๐๖ จ. ศรีสะเกษ)

บูรณาการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
โครงการพัฒนาตามพระราชดำริของสำนักพระราชเลขานุการ

โครงการพัฒนาตามพระราชดำริ อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่

ข้อมูลพื้นฐานของโครงการ

ศูนย์อำนวยการโครงการพัฒนาตามพระราชดำริ อำเภอสันป่าตอง จัดตั้งเพื่อเป็นศูนย์การเรียนรู้ ทางด้านการเกษตรเชิงบูรณาการ โดยยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงตามแนวพระราชดำริ และเปิดโอกาส ให้ประชาชนในทุกกระดับ ได้รับรู้ เรียนรู้ เชื่อมโยงกับวิถีชีวิต สามารถนำหลักการความรู้ไปปฏิบัติได้จริงอย่าง มีความสุขและยั่งยืนในอนาคต ดำเนินการแบบบูรณาการจากส่วนราชการต่างๆ

พื้นที่ดำเนินการ

ตั้งอยู่หมู่ที่ ๘ ตำบลมะขุนหวาน อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่ พื้นที่ ๒๐ ไร่ ๑ งาน ๒๘ ตารางวา

กิจกรรมที่สนับสนุน

๑. อบรมเกษตรกรหลักสูตรการเกษตรตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง จำนวน ๒๐๐ ราย
๒. จัดทำแปลงเรียนรู้เพื่อการส่งเสริมและฝึกอาชีพด้านการเกษตรภายในศูนย์ฯ จำนวน ๑.๕ ไร่
๓. ถ่ายทอดความรู้การถนอมและแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร จำนวน ๔ กลุ่ม กลุ่มละ ๒๕ ราย
๔. ดูแลแปลงแม่พันธุ์และแปลงรวบรวมพันธุ์ไม้ดอกไม้ประดับ จำนวน ๑ ไร่
๕. สนับสนุนการปฏิบัติงาน โดยเป็นการจ้างเหมาแรงงาน จำนวน ๒ คน ๑๒ เดือน

ผลการดำเนินงาน

๑. เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ จำนวน ๒๐๐ ราย ได้รับความรู้ด้านการเกษตรตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงพร้อมนำความรู้ที่ได้รับไปเผยแพร่ให้เกษตรกรทั่วไป และสามารถนำไปปฏิบัติและใช้ใน ชีวิตประจำวัน ลดต้นทุนการผลิต

๒. การจัดทำแปลงเรียนรู้เพื่อการส่งเสริมและฝึกอาชีพด้านการเกษตรภายในศูนย์ฯ ซึ่งเป็นแหล่ง เรียนรู้ของเกษตรกรและผู้สนใจทั่วไปมาศึกษาดูงานและนำไปปรับใช้ในไร่นาของตนเอง จำนวน ๑.๕ ไร่ โดยได้รับการสนับสนุนปัจจัยการผลิตเช่น ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยคอก ปูนขาว เมล็ดพันธุ์ มีการปลูกแปลงพืชผัก หมุนเวียน เช่น กวางตุ้ง บวบ ถั่วฝักยาว มะเขือยาว เป็นต้น

๓. ถ่ายทอดความรู้การถนอมและแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร จำนวน ๔ กลุ่ม กลุ่มละ ๒๕ ราย อบรม ๒ วัน ในเรื่องการทำน้ำยาล้างจาน แชมพู ขนมหีบ ซาลาเปา แหนม แคบหมู ซึ่งได้นำความรู้และ ทักษะที่ได้รับการฝึกอบรมไปประกอบเป็นอาชีพเสริมรายได้ต่อไป

๔. ดูแลแปลงแม่พันธุ์และแปลงรวบรวมพันธุ์ไม้ดอกไม้ประดับ จำนวน ๑ ไร่ โดยดำเนินการปรับปรุง ดูแลจำนวน ๔ ครั้ง/ปี และปรับปรุงโรงเรือน ๑ โรงเรือนภายในศูนย์ฯ ให้อยู่ในสภาพที่เหมาะสม ซึ่งได้รับ การสนับสนุนปัจจัยการผลิต เช่น ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยคอก แกลบ ถูดำ

๕. สนับสนุนการปฏิบัติงาน โดยเป็นการจ้างเหมาแรงงาน จำนวน ๒ คน ๑๒ เดือน โดยสนับสนุน เป็นค่าใช้จ่ายคนงานเกษตร เพื่อจัดทำแปลงเรียนรู้ พร้อมดูแลแปลงแม่พันธุ์ และรวบรวมพันธุ์

ภาพกิจกรรม

๑) อบรมเกษตรกรหลักสูตรการเกษตรตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง จำนวน ๒๐๐ ราย

๒) จัดทำแปลงเรียนรู้เพื่อการส่งเสริมและฝึกอาชีพด้านการเกษตรภายในศูนย์ฯ จำนวน ๑.๕ ไร่ โดยจะเป็นแปลงพืชผักหมุนเวียน เช่น กวางตุ้ง บวบ ถั่วฝักยาว มะเขือยาว เป็นต้น

๓) ถ่ายทอดความรู้การถนอมและแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร จำนวน ๔ กลุ่ม กลุ่มละ ๒๕ ราย อบรม ๒ วัน

๔) ดูแลแปลงแม่พันธุ์และแปลงรวบรวมพันธุ์ไม้ดอกไม้ประดับจำนวน ๑ ไร่ โดยจะมีการเปลี่ยนไม้ดอกไม้ประดับ จำนวน ๔ ครั้ง/ปี และการปรับปรุงโรงเรือน ๑ โรงเรือน

๕) สนับสนุนการปฏิบัติงาน โดยเป็นการจ้างเหมาแรงงาน จำนวน ๒ คน ๑๒ เดือน

โครงการศูนย์พัฒนาไม้ผลตามพระราชดำริ จังหวัดจันทบุรี

ข้อมูลพื้นฐานของโครงการ

โครงการศูนย์พัฒนาไม้ผลตามพระราชดำริ จังหวัดจันทบุรี มีการดำเนินการตามหลักบูรณาการ เพื่อให้เป็นศูนย์ศึกษาด้านการเรียนรู้ตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และพัฒนาผลผลิตทางการเกษตร ในรูปแบบเกษตรอินทรีย์ รวมถึงส่งเสริมการผลิตให้สามารถจำหน่ายได้ทั้งภายในและภายนอกประเทศตลอดจนขยายผลให้ราษฎรนำไปปฏิบัติให้บังเกิดผลเป็นรูปธรรมต่อไป ปัจจุบันได้มีการพัฒนาโครงการต่างๆ อย่างเป็นสัดส่วน เช่น แปลงปลูกทุเรียน ลองกอง เงาะ มังคุด สละ กระท้อน โดยนักท่องเที่ยวงเชิงเกษตร สามารถเข้าเยี่ยมชมศึกษาได้อย่างสะดวก โดยมีวิทยากรจากผู้นำชุมชนให้คำแนะนำ

พื้นที่ดำเนินการ

ตั้งอยู่หมู่ที่ ๘ บ้านทุ่งไตนต อำเภอมะขาม จังหวัดจันทบุรี มีพื้นที่รวม ๑๐๙ ไร่

กิจกรรมที่สนับสนุน

๑. อบรมเกษตรกรหลักสูตรการเกษตรตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง ๑๐๐ ราย
๒. จัดทำแปลงเรียนรู้เพื่อการส่งเสริมและฝึกอาชีพด้านการเกษตร จำนวน ๖๐ ไร่ การเลี้ยงผึ้งโพรง จำนวน ๓ รัง และการเลี้ยงชันโรง จำนวน ๕๐ รัง

ผลการดำเนินงาน

๑. เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ จำนวน ๑๐๐ ราย โดยเกษตรกรที่สำนักงานเกษตรจังหวัดจันทบุรี จำนวน ๕๐ ราย และศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดจันทบุรี (ผึ้ง) จำนวน ๕๐ ราย ได้รับความรู้ด้านการเกษตรตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง สามารถนำไปปฏิบัติและใช้ในชีวิตประจำวัน
๒. การจัดทำแปลงเรียนรู้ไม้ผลเพื่อการส่งเสริมและฝึกอาชีพด้านการเกษตรภายในศูนย์ฯ จำนวน ๖๐ ไร่ โดยสำนักงานเกษตรจังหวัดจันทบุรี สนับสนุนปัจจัยการผลิตการเกษตร เช่น ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยคอก วัสดุอุปกรณ์ด้านการเกษตร เพื่อใช้ในการดูแลแปลงแม่พันธุ์ไม้ผลภายในศูนย์ฯ และศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดจันทบุรี (ผึ้ง) สนับสนุนการเลี้ยงผึ้งโพรง จำนวน ๓ รัง และการเลี้ยงชันโรง จำนวน ๕๐ รัง ซึ่งใช้เป็นแหล่งเรียนรู้ของเกษตรกรและผู้สนใจทั่วไปมาศึกษาดูงานและนำไปปรับใช้ในพื้นที่ของตนเอง

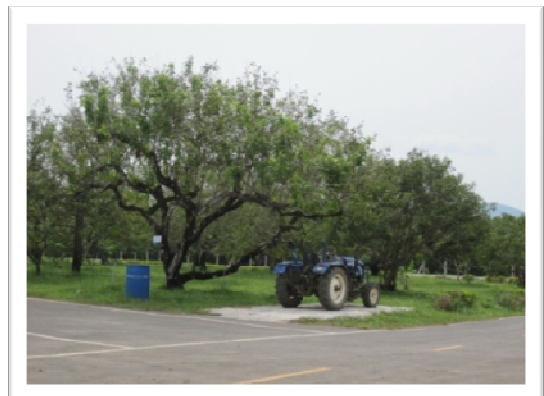
ภาพกิจกรรม

หน่วยงานที่รับผิดชอบ : สำนักงานเกษตรจังหวัดจันทบุรี

๑) อบรมเกษตรกรหลักสูตรการเกษตรตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง ๕๐ ราย อบรม ๒ วัน

๒) จัดทำแปลงเรียนรู้เพื่อการส่งเสริมและฝึกอาชีพด้านการเกษตร จำนวน ๖๐ ไร่

หน่วยงานที่รับผิดชอบ : ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดจันทบุรี (ผึ้ง)

๑) อบรมเกษตรกรหลักสูตรการเกษตรตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง ๕๐ ราย อบรม ๒ วัน

๒) จัดทำแปลงเรียนรู้เพื่อการส่งเสริมและฝึกอาชีพด้านการเกษตร โดยสนับสนุนการเลี้ยงผึ้งโพรง จำนวน ๓ ไร่ และการเลี้ยงชันโรง จำนวน ๕๐ ไร่

ปัญหาอุปสรรค   ทุเรียนเป็นโรครากเน่าโคนเน่า

แนวทางแก้ไข   ใช้เชื้อราไตรโคเดอร์ม่า

โครงการศูนย์บริการการพัฒนาปลวกแดงตามพระราชดำริ อำเภอปลวกแดง จังหวัดระยอง

ข้อมูลพื้นฐานของโครงการ

โครงการศูนย์บริการการพัฒนาปลวกแดงตามพระราชดำริ อำเภอปลวกแดง จังหวัดระยอง พื้นที่โดยรวมเป็นพื้นที่เกษตรกรของชาวบ้าน ภายในบริเวณอ่างเก็บน้ำอู๋คมด้วยพันธุ์ปลาน้ำจืดนานาชนิด โดยเป็นศูนย์ที่มีการดำเนินการแบบบูรณาการจากส่วนราชการต่างๆ เพื่อเพื่อพัฒนาและปรับปรุงแหล่งน้ำและระบบชลประทาน ปรับปรุงและพัฒนาที่ดิน ให้มีความอุดมสมบูรณ์ตลอดจนการอนุรักษ์ดินและน้ำ ส่งเสริมการพัฒนาอาชีพการเกษตร อบรมความรู้ให้แก่ราษฎรในการประกอบอาชีพ และความรู้ด้านการดำเนินธุรกิจและสหกรณ์ พัฒนาจิตใจให้มีความรักสามัคคีมีวัฒนธรรมและมีศีลธรรมอันดีงาม มีความขยันขันแข็ง ช่วยตนเองและส่วนรวม ร่วมใจในการพัฒนาท้องถิ่น อีกทั้งบริการด้านสาธารณสุขปโภค และสาธารณสุขการที่จำเป็นแก่ชุมชน

พื้นที่ดำเนินการ

ตั้งอยู่ในบริเวณพื้นที่อ่างเก็บน้ำดอกกราย หมู่ที่ ๓ และหมู่ที่ ๖ ตำบลแม่น้ำคู้ อำเภอปลวกแดง จังหวัดระยอง มีพื้นที่รวม ๑,๓๐๐ ไร่

กิจกรรมที่สนับสนุน

๑. อบรมเกษตรกรหลักสูตรการเกษตรตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง จำนวน ๑๐๐ ราย
๒. ดูแลแปลงแม่พันธุ์และแปลงรวบรวมพันธุ์จำนวน ๒๐ ไร่

ผลการดำเนินงาน

๑. อบรมเกษตรกรหลักสูตรการเกษตรตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง จำนวน ๑๐๐ ราย อบรม ๒ วัน เรื่องการขยายพันธุ์พืช การปลูกไม้ดอกไม้ประดับกระถาง การผลิตและการใช้น้ำส้มควันไม้ พร้อมนำความรู้ที่ได้รับไปเผยแพร่ให้เกษตรกรทั่วไป
๒. ดูแลแปลงแม่พันธุ์และแปลงรวบรวมพันธุ์ภายในศูนย์ฯ จำนวน ๒๐ ไร่ โดยเป็นค่าใช้จ่ายในการซื้อวัสดุการเกษตรเช่น ปุ๋ยคอก ปุ๋ยหมัก แกลบ วัสดุอุปกรณ์ด้านการเกษตร ให้อยู่ในสภาพที่เหมาะสมและเป็นตัวอย่างในการศึกษาดูงานและเรียนรู้ของเกษตรกรและผู้สนใจได้ตลอดเวลา

ภาพกิจกรรม

๑) อบรมเกษตรกรหลักสูตรการเกษตรตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง จำนวน ๑๐๐ ราย อบรม ๒ วัน

๒) ดูแลแปลงแม่พันธุ์และแปลงรวบรวมพันธุ์จำนวน ๒๐ ไร่

โครงการศูนย์พัฒนาปศุสัตว์ตามพระราชดำริ อำเภอด่านซ้าย จังหวัดเลย

ข้อมูลพื้นฐานของโครงการ

โครงการศูนย์พัฒนาปศุสัตว์ตามพระราชดำริ อำเภอด่านซ้าย จังหวัดเลย ตั้งอยู่ที่บ้านเดิน หมู่ที่ ๓ ตำบลด่านซ้าย อำเภอด่านซ้าย จังหวัดเลย เป็นศูนย์กลางในการผลิตและกระจายพันธุ์สัตว์ที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ไปสู่โรงเรียนในชนบทที่ขาดแคลนและราษฎรที่ยากจนบริเวณโดยรอบพื้นที่โครงการฯ ดำเนินการในลักษณะบูรณาการการบริหารจัดการโครงการฯ ระหว่างหน่วยงานราชการต่างๆ ให้ดำเนินงานอย่างเป็นระบบ มีประสิทธิภาพประสิทธิผลและสอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน มีพื้นที่ดำเนินงาน แบ่งออกเป็น ที่ดินโครงการฯ เนื้อที่ประมาณ ๑๕๑ ไร่ สำหรับเลี้ยง และผลิตพันธุ์สัตว์ต่างๆ ได้แก่ ไก่ไข่ไทย ไก่พันธุ์พื้นบ้าน เป็ดเทศ สุกร แพะ และแกะ และที่ดินสาธารณประโยชน์ เนื้อที่ประมาณ ๕๐๐ ไร่ สำหรับดำเนินการปลูกหญ้าเพื่อใช้เป็นอาหารสัตว์ ในส่วนการผลิตและกระจายพันธุ์สัตว์ พื้นที่เป้าหมายเป็นพื้นที่ในรัศมี ๒๐๐ กิโลเมตร รอบโครงการศูนย์พัฒนาปศุสัตว์ฯ จำนวน ๗ จังหวัด ประกอบด้วย จังหวัดเลย อุตรดิตถ์ หนองคาย หนองบัวลำภู พิษณุโลก อุตรดิตถ์ และเพชรบูรณ์

พื้นที่ดำเนินการ

ตั้งอยู่หมู่ที่ ๓ บ้านเดิน ตำบลด่านซ้าย อำเภอด่านซ้าย จังหวัดเลย พื้นที่ดำเนินการภายในศูนย์พัฒนาปศุสัตว์ตามพระราชดำริ จำนวน ๑๕๑ ไร่ สำหรับเลี้ยง และผลิตพันธุ์สัตว์ต่างๆ และที่ดินสาธารณประโยชน์ จำนวน ๕๐๐ ไร่ สำหรับดำเนินการปลูกหญ้า เพื่อใช้เป็นอาหารสัตว์

กิจกรรมที่สนับสนุน

๑. อบรมเกษตรกรหลักสูตรการเกษตรตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง จำนวน ๑๐๐ ราย อบรม ๒ วัน
๒. ดูแลแปลงแม่พันธุ์และแปลงรวบรวมพันธุ์ แปลงพุทรา ๕ ไร่ แปลงไม้ผล ๑๔ ไร่ และแปลงสมุนไพร ๓ ไร่ รวม ๒๒ ไร่
๓. สนับสนุนก้อนเชื้อเห็ดเพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ภายในฟาร์มจุดเรียนรู้ ๙,๕๐๐ ก้อน และโรงเรียน ๑๗,๐๐๐ ก้อน รวม ๒๖,๕๐๐ ก้อน

ผลการดำเนินงาน

๑. เกษตรกรที่เข้ารับการอบรม โดยเกษตรกรที่สำนักงานเกษตรจังหวัดเลย จำนวน ๕๐ ราย และศูนย์ส่งเสริมการเกษตรที่สูงจังหวัดเลย จำนวน ๕๐ ราย ได้รับความรู้ด้านการเกษตรตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง เทคนิคการปลูกกาแฟแซมแปลงพุทรา วิทยาการหลังการเก็บเกี่ยว รวมทั้งนำความรู้ด้านการเกษตรตามแนวเศรษฐกิจพอเพียงไปปฏิบัติในการประกอบอาชีพการเกษตรที่เหมาะสม สอดคล้องกับศักยภาพของตนเองและพื้นที่

๒. ดูแลแปลงแม่พันธุ์และแปลงรวบรวมพันธุ์ แปลงพุทรา ๕ ไร่ แปลงไม้ผล ๑๔ ไร่ และแปลงสมุนไพร ๓ ไร่ รวม ๒๒ ไร่ โดยสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการซื้อวัสดุการเกษตรเช่น ปุ๋ยคอก ปุ๋ยหมัก แกลบ วัสดุอุปกรณ์การเกษตร เพื่อดูแลแปลงแม่พันธุ์และแปลงรวบรวมพันธุ์

๓. สนับสนุนก้อนเชื้อเห็ดเพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ภายในฟาร์ม ๓ โรงเรือน (๙,๕๐๐ ก้อน) เพื่อเป็นแหล่งศึกษาเรียนรู้และศึกษาดูงานของเกษตรกรและผู้สนใจ และสนับสนุนโรงเรียน ๑๗ โรงเรือน (๑๗,๐๐๐ ก้อน) รวม ๒๖,๕๐๐ ก้อน ตามความต้องการของโรงเรียน เพื่อเป็นแหล่งศึกษาเรียนรู้ โดยให้บริหารจัดการปัจจัยการผลิตให้อยู่ในรูปของเงินทุนหมุนเวียนในโครงการฯ เพื่อให้เกิดความยั่งยืนในการดำเนินกิจกรรม

ภาพกิจกรรม

หน่วยงานที่รับผิดชอบ : สำนักงานเกษตรจังหวัดเลย

๑) อบรมเกษตรกรหลักสูตรเทคนิคการปลูกกาแฟแซมในแปลงพุทรา วิทยาการหลังการเก็บเกี่ยว การแปรรูป และการทำการเกษตรตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง จำนวน ๕๐ ราย อบรม ๒ วัน

๒) ดูแลแปลงแม่พันธุ์และแปลงรวบรวมพันธุ์ ๕ ไร่ (แปลงกาแฟแซมพุทรา)

หน่วยงานที่รับผิดชอบ : ศูนย์ส่งเสริมการเกษตรที่สูง จังหวัดเลย

๑) อบรมเกษตรกรหลักสูตรการเกษตรตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง จำนวน ๕๐ ราย อบรม ๒ วัน

๒) ดูแลแปลงแม่พันธุ์และแปลงรวบรวมพันธุ์ ๑๕ ไร่ (แปลงไม้ผล)

๓) ผลิตก้อนเชื้อเห็ดสนับสนุนโรงเรียนจำนวน ๑๗ โรงเรียน ๑๗,๐๐๐ ก้อน และจุดเรียนรู้การเพาะเห็ดจำนวน ๓ โรงเรียน ๙,๕๐๐ ก้อน รวม ๒๖,๕๐๐ ก้อน

หน่วยงานที่รับผิดชอบ : ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตรจังหวัดเลย (พืชสวน)

๑) ดูแลแปลงแม่พันธุ์และแปลงรวบรวมพันธุ์พืชสมุนไพรจำนวน ๓ ไร่

โครงการพัฒนาพื้นที่ราบเชิงเขาจังหวัดสระแก้ว-ปราจีนบุรี ตามพระราชดำริ

ข้อมูลพื้นฐานของโครงการ

โครงการพัฒนาพื้นที่ราบเชิงเขาจังหวัดสระแก้ว-ปราจีนบุรี ตามพระราชดำริ มุ่งเน้นการดำเนินงานและสนองพระราชดำริเพื่อการพัฒนาทางด้านจิตใจของราษฎร การพัฒนาทางด้านความรู้การประกอบอาชีพ และจัดสรรที่ดินทำกินและที่อยู่อาศัย ควบคู่ไปกับการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พร้อมทั้งการดำเนินงาน ในลักษณะการศึกษา ค้นคว้า ทดลองด้านต่างๆ เพื่อสร้างองค์ความรู้และนำไปขยายผลสู่เกษตรกรกลุ่มเป้าหมายในรูปแบบ จุดเรียนรู้และสาธิตเพื่อการพัฒนา โดยเป็นการดำเนินงาน ลักษณะแบบบูรณาการจากส่วนราชการต่างๆ

พื้นที่ดำเนินการ

พื้นที่โครงการฯ จำนวน ๑๖ หมู่บ้านเป้าหมายหลัก และ ๙๗ หมู่บ้านเป้าหมายรอง พื้นที่ประมาณ ๔๐๐,๐๐๐ ไร่ ในจังหวัดสระแก้วและจังหวัดปราจีนบุรี

กิจกรรมที่สนับสนุน

๑. อบรมเกษตรกรหลักสูตรการเกษตรตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง จำนวน ๑๒ หมู่บ้าน หมู่บ้านละ ๑๐ ราย รวม ๑๒๐ ราย
๒. จัดทำแปลงเรียนรู้เพื่อการส่งเสริมและฝึกอาชีพด้านการเกษตร จำนวน ๒๔๐ ไร่
๓. ถ่ายทอดความรู้การถนอมและแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรจำนวน ๑๐ กลุ่ม กลุ่มละ ๒๕ ราย

ผลการดำเนินงาน

๑. เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ จำนวน ๑๒ หมู่บ้าน หมู่บ้านละ ๑๐ ราย รวม ๑๒๐ ราย ได้รับความรู้ด้านการเกษตรตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง สามารถนำไปปฏิบัติและปรับใช้ในชีวิตประจำวันช่วยลดต้นทุนการผลิต
๒. การจัดทำแปลงเรียนรู้เพื่อการส่งเสริมและฝึกอาชีพด้านการเกษตรภายในแปลงของเกษตรกร แต่ละรายจำนวน ๑๒ หมู่บ้านๆ ละ ๑๐ ราย รายละ ๒ ไร่ รวม ๒๔๐ ไร่ โดยสำนักงานเกษตรจังหวัดสระแก้ว สนับสนุนปัจจัยการผลิตการเกษตร เช่น ปุ๋ยหมัก ปุ๋ยคอก วัสดุอุปกรณ์ด้านการเกษตรให้แก่เกษตรกรในการจัดทำแปลงแต่ละราย เพื่อใช้ในการจัดทำแปลงเรียนรู้ผสมผสานตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งเกษตรกรและผู้สนใจทั่วไปสามารถมาศึกษาดูงาน และนำไปปรับใช้ในไร่นาของตนเอง
๓. ถ่ายทอดความรู้การถนอมและแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรจำนวน ๑๐ กลุ่ม กลุ่มละ ๒๕ ราย โดยกำหนดหลักสูตรที่สอดคล้องกับวัตถุดิบที่มีในท้องถิ่น ได้นำความรู้และทักษะที่ได้รับจากการฝึกอบรมไปประกอบเป็นอาชีพเสริมรายได้ต่อไป

ภาพกิจกรรม

๑) อบรมเกษตรกรหลักสูตรการเกษตรตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง จำนวน ๑๒ หมู่บ้าน หมู่บ้านละ ๑๐ ราย รวม ๑๒๐ ราย

๒) จัดทำแปลงเรียนรู้เพื่อการส่งเสริมและฝึกอาชีพด้านการเกษตร จำนวน ๑๒ หมู่บ้าน หมู่บ้านละ ๒๐ ไร่ รวม ๒๔๐ ไร่

๓) ถ่ายทอดความรู้การถนอมและแปรรูปผลผลิตทางการเกษตรจำนวน ๑๐ กลุ่ม กลุ่มละ ๒๕ ราย

กิจกรรมรับเสด็จ

สรุปการติดตามรับเสด็จปี ๒๕๕๕

ลำดับ ที่	สถานที่เสด็จ	โครงการ/งาน	จำนวนโรงเรียน/ สถานที่ที่เสด็จ	วันที่เสด็จ
๑	จ.สกลนคร จ.มุกดาหาร จ.นครพนม	เกษตรเพื่ออาหารกลางวัน	๔	๒๑-๒๒ พย. ๕๔
๒	จ.นครนายก	เกษตรเพื่ออาหารกลางวัน	๑	๒๖ ธค.๕๔
๓	จ.ตาก	เกษตรเพื่ออาหารกลางวัน	๙	๒๗-๒๙ ธค.๕๔
๔	กาญจนบุรี	เกษตรเพื่ออาหารกลางวัน	๓	๑๓ มค.๕๕
๕	จ.แม่ฮ่องสอน ๓, จ.เชียงใหม่ ๘	เกษตรเพื่ออาหารกลางวัน	๑๑	๑๖-๑๘ มค.๕๕
๖	จ.ชุมพร	เกษตรเพื่ออาหารกลางวัน	๒	๒๔ มค.๕๕
๗	จ.ตาก๑, จ.อุดรดิ๓๒	เกษตรเพื่ออาหารกลางวัน	๕	๓๐-๓๑ มค.๕๕
๘	จ.อุดรธานี	เกษตรเพื่ออาหารกลางวัน	๓	๑ กพ.๕๕
๙	จ.เชียงราย	เกษตรเพื่ออาหารกลางวัน	๒	๘ กพ.๕๕
๑๐	จ.สมุทรสาคร	อุทยาน ร.๒	๑	๒๕ กพ.๕๕
๑๑	จ.สงขลา, จ.ยะลา	เกษตรเพื่ออาหารกลางวัน	๕	๑๓-๑๗ กพ.๕๕
๑๒	จ.น่าน	เกษตรเพื่ออาหารกลางวัน, ศูนย์ภูฟ้าพัฒนา	๒	๒๗-๒๙ กพ.๕๕
๑๓	จ.พิจิตร	มูลนิธิชัยพัฒนา	๑	๑๒ มีค.๕๕
๑๔	จ.บึงกาฬ, จ.นครพนม	เกษตรเพื่ออาหารกลางวัน	๔	๑๘ มีย.๕๕
๑๕	จ.เชียงใหม่	เกษตรเพื่ออาหารกลางวัน	๑	๒๑ มีย.๕๕
๑๖	จ.กาญจนบุรี	เกษตรเพื่ออาหารกลางวัน	๒	๒๓ กค.๕๕
๑๗	จ.นครนายก	ตำนาน รร.นายร้อย จปร.	๑	๑ สค.๕๕
๑๘	จ.แม่ฮ่องสอน	เกษตรเพื่ออาหารกลางวัน	๕	๑๕-๑๖ สค.๕๕
๑๙	จ.สระแก้ว	เกษตรเพื่ออาหารกลางวัน	๓	๒๑ สค.๕๕
๒๐	จ.สงขลา จ.ยะลา จ.นราธิวาส	งานลองกอง, ฟาร์มตัวอย่าง, เกษตรเพื่ออาหารกลางวัน	๕	๒๔-๒๖ กย.๕๕
๒๑	จ.น่าน	ศูนย์ภูฟ้าพัฒนา, พระตำหนักงน้อย, เกษตรเพื่ออาหารกลางวัน	๖	๑-๓ ตค.๕๕
๒๒	จ.น่าน	โรงสีข้าวมูลนิธิชัยพัฒนา	๑	๒๙ ตค.๕๕
		รวม	๗๗	แห่ง

การจัดเตรียมการรับเสด็จ

โครงการอบรมหลักสูตรนักบริหารการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ ระดับกลาง

นางนงนุช แดงทรัพย์ นักวิชาการเกษตรชำนาญการได้เข้ารับการอบรมหลักสูตรนักบริหารการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ ระดับกลาง ระยะเวลาในการฝึกอบรมจำนวน ๒๖ วันระหว่างวันที่ ๑๓ มิถุนายน - ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๕๕ โดยสถาบันเกษตรกรวิชาการ สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ มุ่งเน้นการพัฒนาผู้บริหารระดับต้น ให้เข้าใจบทบาทตนเอง มีภาวะผู้นำที่มีความรู้ ความสามารถ และทักษะในด้านการบริหารอย่างถูกต้อง เหมาะสม และสอดคล้องกับสภาวะการณ์ที่เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา มีความเชี่ยวชาญในงานทั้งทางกว้างและลึกสำหรับการก้าวสู่การเป็นผู้บริหารในระดับนโยบาย สามารถขับเคลื่อนนโยบาย ยุทธศาสตร์ สร้างหรือนำการเปลี่ยนแปลงให้เกิดขึ้นในหน่วยงานได้อย่างจริงจัง สามารถยกระดับองค์การให้มีขีดสมรรถนะด้านการจัดการสูง มีความเชี่ยวชาญทั้งศาสตร์และศิลป์ทางการบริหารจัดการ โดยมีแนวคิดพื้นฐานเรื่อง “การบริการที่เป็นเลิศ (Service First Program)” และ “การบริหารการเปลี่ยนแปลง” เพื่อให้การบริหารราชการมีความยืดหยุ่นมีประสิทธิภาพโปร่งใส ตรวจสอบได้ สามารถในการนำประเทศให้ก้าวสู่การแข่งขันระดับสากล ทั้งในปัจจุบันและอนาคต

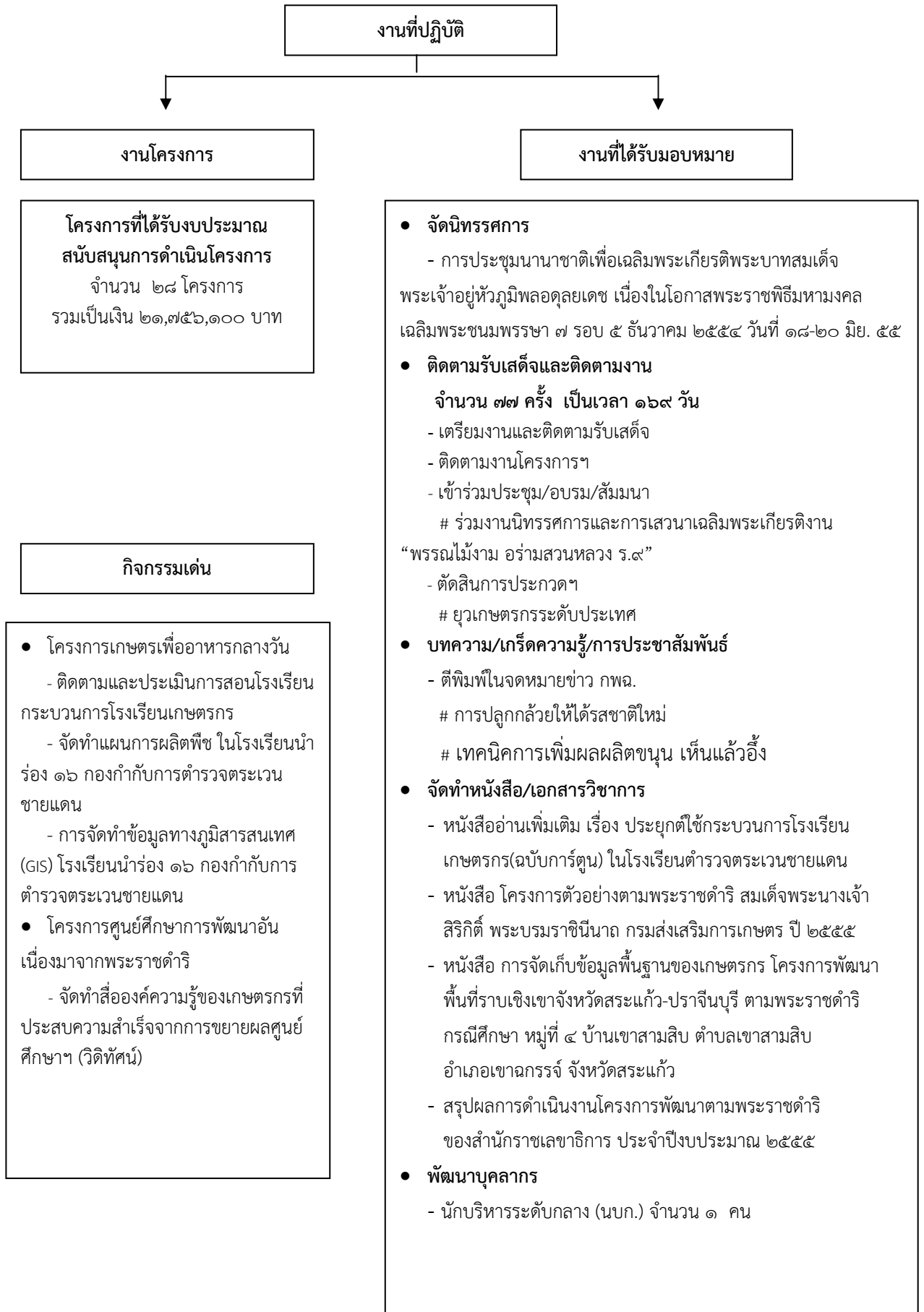
จัดนิทรรศการ

ร่วมจัดนิทรรศการการประชุมนานาชาติเพื่อเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๗ รอบ ๕ ธันวาคม ๒๕๕๔ โดยจัดนิทรรศการที่โรงแรมดุสิตธานี ระหว่างวันที่ ๑๘-๒๐ มิถุนายน ๒๕๕๔ ในการนี้ พระเจ้าวรวงศ์เธอพระองค์เจ้าศรีรัศมิ์ พระวงชายาในสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช เจ้าฟ้ามหาวชิราลงกรณ์ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จทอดพระเนตรและเยี่ยมชมกิจกรรม

สรุปการปฏิบัติงานของกลุ่มงานโครงการพระราชดำริ ปีงบประมาณ ๒๕๕๕

อำนาจหน้าที่กลุ่มงานโครงการพระราชดำริ

- ศึกษาวิเคราะห์ศักยภาพของพื้นที่และชุมชนในด้านเศรษฐกิจ สังคม เพื่อกำหนดแนวทางการพัฒนาเกษตรกรในเขตพื้นที่โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
- ศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้อง เพื่อจัดทำแผนส่งเสริมการเกษตรในพื้นที่โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
- ประสานความร่วมมือระหว่างหน่วยงานและองค์กรที่เกี่ยวข้อง

อัตรากำลังกลุ่มงานโครงการพระราชดำริ ปีงบประมาณ ๒๕๕๕

กลุ่มงานโครงการพระราชดำริ กองพัฒนาการเกษตรพื้นที่เฉพาะ กรมส่งเสริมการเกษตร มีบุคลากรปฏิบัติงานทั้งสิ้น จำนวน ๘ คน ได้แก่

ที่	ชื่อ - นามสกุล	ตำแหน่ง	หมายเหตุ
๑.	นางสาวนอมพรรณ สืบจากดี	นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ พิเศษผู้อำนวยการกลุ่มงานโครงการ พระราชดำริ	๐๘ ๔๐๐๖ ๑๘๑๑ ๐๘ ๙๒๐๙ ๔๘๓๙ normpan@hotmail.com
๒.	นางนงนุช แตงทรัพย์	นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ	๐๘ ๙๐๓๒ ๗๖๘๒ nuchtang@hotmail.com
๓.	นางสาวลิ้นจี่ บุญมาก	นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ	๐๘ ๙๖๘๓ ๘๒๓๘ l_boonmak@hotmail.com
๔.	นางสาวนันท์วัน ทองเบ็ญญ์	นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ	๐๘ ๖๐๓๘ ๗๙๔๔ n_thongben@hotmail.com
๕.	นางสาวนันทา เพราะทอง	นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ	๐๘ ๔๖๕๕ ๙๑๒๐ none๒nun_@hotmail.com
๖.	นางอรุณ ศรีวิสุทธิ	นักวิชาการส่งเสริมการเกษตร	๐๘ ๑๒๕๓ ๕๓๐๐ Maprang๕๐@hotmail.com
๗.	นายวรรณวิทย์ เฉลยผล	นักวิชาการส่งเสริมการเกษตร	๐๘ ๕๗๐๑ ๕๑๗๙ kongkira@hotmail.com
๘.	นางสาววรรณมา ชัยเลิศกมลเดช	เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป	๐๘ ๙๓๑๒ ๓๖๐๒ wannajeed@hotmail.com
	กลุ่มงานโครงการ พระราชดำริ	Tel.๐ ๒๕๖๑ ๔๘๗๘ Fax.๐ ๒๕๗๙ ๓๐๑๐	agrodev๒๐@doae.go.th

งานในความรับผิดชอบของบุคลากรกลุ่มงานโครงการพระราชดำริ

ลำดับ ที่	ชื่อ-สกุล / ตำแหน่ง	งานที่รับผิดชอบของกลุ่ม/ฝ่าย
๑.	ผู้อำนวยการกลุ่มงานโครงการพระราชดำริ	๑. กำกับดูแลการดำเนินงาน
	นางสาวอนอมพรรณ สืบจากดี	๒. งานตามภารกิจ
	นักวิชาการส่งเสริมการเกษตร ชำนาญการพิเศษ	๒.๑ ศึกษา วิเคราะห์ ทดสอบประยุกต์และถ่ายทอดเทคโนโลยี การเกษตรงานตามพระราชดำริให้เหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่ และชุมชน
		๒.๒ ศึกษาวิเคราะห์ศักยภาพของพื้นที่และชุมชนในด้านเศรษฐกิจสังคม และข้อจำกัดที่มีอยู่เพื่อกำหนดรูปแบบการพัฒนาการเกษตรให้มีความพร้อมในการพัฒนาอาชีพการเกษตร
		๒.๓ ศึกษา วิเคราะห์เพื่อกำหนดแผนส่งเสริมการเกษตรงานตามพระราชดำริ
		๒.๔ พัฒนาระบบประสานความร่วมมือระหว่างหน่วยงานและองค์กรที่เกี่ยวข้อง
		๒.๕ ปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย
		๓. งานโครงการ
		๓.๑ โครงการศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ
		๓.๒ โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำแม่จอนอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดเชียงใหม่
		๓.๓ โครงการเกษตรวิทยา จังหวัดเชียงใหม่
		๓.๔ โครงการผลิตกล้วยไม้เชิงอุตสาหกรรม จังหวัดลำพูน
		๓.๕ โครงการปิดทองหลังพระสืบสานแนวพระราชดำริ
		๓.๖ โครงการพัฒนาตามแนวพระราชดำริสวนเกษตรรวมใจจังหวัดนครนายก
		๓.๗ โครงการหมู่บ้านสหกรณ์สันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่

งานในความรับผิดชอบของบุคลากรกลุ่มงานโครงการพระราชดำริ

ลำดับ ที่	ชื่อ-สกุล / ตำแหน่ง	งานที่รับผิดชอบของกลุ่ม/ฝ่าย
๒.	นางนงนุช แดงทรัพย์ นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ	<p>๑. งานตามภารกิจ</p> <p>๑.๑ ศึกษา วิเคราะห์ ทดสอบและถ่ายทอดความรู้ทางการเกษตร ให้เหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่และชุมชน</p> <p>๑.๒ ศึกษา วิเคราะห์ศักยภาพของพื้นที่และชุมชนเพื่อกำหนด รูปแบบการพัฒนาเกษตรกร</p> <p>๑.๓ ปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย</p> <p>๒. งานโครงการ</p> <p>๒.๑ โครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวัน</p> <p>๒.๒ โครงการรณรงค์พัฒนาตามพระราชดำริ จังหวัดน่าน</p> <p>๒.๓ โครงการพระตำหนักถนอม จังหวัดน่าน</p> <p>๒.๔ โครงการวังวิวัฒนาและด้านการเกษตรอื่น ๆ</p> <ul style="list-style-type: none"> - โครงการวังวิวัฒนา - โครงการพระที่นั่งอัมพร - โครงการศิลปาชีพ ๕๐๔ - โครงการบ้านอัครพงศ์ปรีชา กรุงเทพมหานคร, ราชบุรี - โครงการพัฒนาพื้นที่บ้านสวนอ้าแพง อ.บ้านแพ้ว จ.สมุทรสาคร - โครงการอุ้งจอตเรือยนต์หลวง ๕๐๔
๓	นางสาวลินจี บุญมาก นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ	<p>๑. งานตามภารกิจ</p> <p>๑.๑ ศึกษา วิเคราะห์ ทดสอบและถ่ายทอดความรู้ทางการเกษตร ให้เหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่และชุมชน</p> <p>๑.๒ ศึกษา วิเคราะห์ศักยภาพของพื้นที่และชุมชน เพื่อกำหนดรูปแบบการพัฒนาเกษตรกร</p> <p>๑.๓ ปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย</p> <p>๒. งานโครงการ</p> <p>๒.๑ โครงการคลินิกเกษตรเคลื่อนที่ในพระราชานุเคราะห์ฯ</p> <p>๒.๒ โครงการโรงสีข้าวมูลนิธิชัยพัฒนา อำเภอลาดบัวหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา</p> <p>๒.๓ โครงการแปลงนาสาธิตการทำนาในที่ดินของมูลนิธิชัยพัฒนา(จังหวัดลพบุรี พระนครศรีอยุธยา สุพรรณบุรี สระบุรี สมุทรสาคร และจังหวัดพิษณุโลก)</p>

งานในความรับผิดชอบของบุคลากรกลุ่มงานโครงการพระราชดำริ

ลำดับ ที่	ชื่อ-สกุล / ตำแหน่ง	งานที่รับผิดชอบของกลุ่ม/ฝ่าย
๔	<p data-bbox="300 376 783 465">นางสาวนันทวัน ทองเบ็ญญ์ นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ</p> 	<p data-bbox="810 383 1023 416">๑. งานตามภารกิจ</p> <p data-bbox="810 427 1461 517">๑.๑ ศึกษา วิเคราะห์ ทดสอบและถ่ายทอดความรู้ ทางการเกษตรให้เหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่และชุมชน</p> <p data-bbox="810 528 1394 618">๑.๒ ศึกษา วิเคราะห์ศักยภาพของพื้นที่และชุมชน เพื่อกำหนด รูปแบบการพัฒนาเกษตรกร</p> <p data-bbox="810 629 1353 663">๑.๓ ปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย</p> <p data-bbox="810 674 995 707">๒. งานโครงการ</p> <p data-bbox="810 719 1378 752">๒.๑ โครงการบูรณาการของสำนักราชเลขาธิการ</p> <ul style="list-style-type: none"> <li data-bbox="890 763 1362 797">- โครงการศูนย์บริการการพัฒนาปลวกแดง <p data-bbox="810 808 1155 842">ตามพระราชดำริ จังหวัดระยอง</p> <ul style="list-style-type: none"> <li data-bbox="890 853 1394 887">- โครงการศูนย์พัฒนาปศุสัตว์ตามพระราชดำริ <p data-bbox="810 898 1107 931">อำเภอด่านซ้าย จังหวัดเลย</p> <ul style="list-style-type: none"> <li data-bbox="890 943 1442 976">- โครงการพัฒนาพื้นที่สันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่ <li data-bbox="890 987 1378 1021">- โครงการศูนย์พัฒนาไม้ผลตามพระราชดำริ <p data-bbox="810 1032 979 1066">จังหวัดจันทบุรี</p> <ul style="list-style-type: none"> <li data-bbox="890 1077 1474 1111">- โครงการพัฒนาพื้นที่ที่ราบเชิงเขาจังหวัดสระแก้ว - <p data-bbox="810 1122 1299 1155">ปราจีนบุรี ตามพระราชดำริ จังหวัดสระแก้ว</p> <p data-bbox="810 1167 1461 1200">๒.๒ โครงการมูลนิธิชัยพัฒนา (ยกเว้น จังหวัดนครนายก</p> <p data-bbox="810 1211 963 1245">จังหวัดพิจิตร)</p> <ul style="list-style-type: none"> <li data-bbox="890 1256 1331 1290">- โครงการกาสรกสิวิทย์ จังหวัดสระแก้ว <li data-bbox="890 1301 1299 1335">- โครงการโคกปรัง จังหวัดเพชรบูรณ์ <li data-bbox="890 1346 1378 1379">- โครงการบ้านปยุต เกษาสาราย จังหวัดสตูล <li data-bbox="890 1391 1522 1424">- โครงการเกษตรผสมผสาน จังหวัดชัยนาท (อำเภอเนินขาม) <li data-bbox="890 1435 1426 1469">- โครงการหมู่บ้านพัฒนาภาคชาติไทย (บ้านทุ่งรัก) <p data-bbox="810 1480 995 1514">อ.คุระบุรี จ.พังงา</p> <p data-bbox="810 1525 1461 1559">๒.๓ โครงการพัฒนาพื้นที่ส่วนพระองค์ อำเภอบ้านสร้าง</p> <p data-bbox="810 1570 948 1603">จ.ปราจีนบุรี</p>

งานในความรับผิดชอบของบุคลากรกลุ่มงานโครงการพระราชดำริ

ลำดับ ที่	ชื่อ-สกุล / ตำแหน่ง	งานที่รับผิดชอบของกลุ่ม/ฝ่าย
๕.	<p>นางสาวนันทา เพราะทอง นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรชำนาญการ</p> 	<p>๑. งานตามภารกิจ</p> <p>๑.๑ ศึกษา วิเคราะห์ ทดสอบและถ่ายทอดความรู้ทางการเกษตร ให้เหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่และชุมชน</p> <p>๑.๒ ศึกษา วิเคราะห์ศักยภาพของพื้นที่และชุมชน เพื่อกำหนดรูปแบบการพัฒนาเกษตรกร</p> <p>๑.๓ ปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย</p> <p>๒. งานโครงการ</p> <p>๒.๑ โครงการฟาร์มตัวอย่างตามพระราชดำริ (ทั้งหมด)</p> <p>๒.๒ โครงการชั่งหัวมันตามพระราชดำริ จังหวัดเพชรบุรี</p> <p>๒.๓ โครงการศูนย์เรียนรู้ทางการเกษตรเขากระปุก จังหวัดเพชรบุรี</p> <p>๒.๔ โครงการหุบกะพง จังหวัดเพชรบุรี</p> <p>๒.๕ โครงการสหกรณ์ห้วยสัตว์ใหญ่ป่าเต็ง ป่าละอู จังหวัดประจวบคีรีขันธ์และจังหวัดเพชรบุรี</p> <p>๒.๖ โครงการมูลนิธิสิริวัฒนาเซสเซียร์ จังหวัดเชียงใหม่</p>
๖.	<p>นางอรุณ ศรีวิสุทธิ นักวิชาการส่งเสริมการเกษตร</p> 	<p>๑. งานตามภารกิจ</p> <p>๑.๑ ศึกษา วิเคราะห์ ทดสอบและถ่ายทอดความรู้ทางการเกษตร ให้เหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่และชุมชน</p> <p>๑.๒ ศึกษา วิเคราะห์ศักยภาพของพื้นที่และชุมชน เพื่อกำหนด รูปแบบการพัฒนาเกษตรกร</p> <p>๑.๓ ปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย</p> <p>๒. งานโครงการ</p> <p>๒.๑ โครงการพัฒนาพื้นที่หมู่บ้านจุฬารักษ์ - ตำบลทิมสยาม</p> <p>๒.๒ โครงการพระตำหนักสวนปทุม จังหวัดปทุมธานี</p> <p>๒.๓ โครงการพระตำหนักเอ - ๑ จังหวัดนครนายก</p> <p>๒.๔ โครงการที่ว่างเปล่าโรงเรียนนายร้อย จปร. จังหวัดนครนายก</p> <p>๒.๕ โครงการวัดญาณสังวราราม อ. สัตหีบ จ. ชลบุรี</p> <p>๒.๖ .โครงการลูกพระดาบส จังหวัดสมุทรปราการ</p> <p>๒.๗ โครงการในพื้นที่มูลนิธิชัยพัฒนา บ้านดงละคร บ้านศรีจุฬา อำเภอเมือง จังหวัดนครนายก</p>

งานในความรับผิดชอบของบุคลากรกลุ่มงานโครงการพระราชดำริ

ลำดับ ที่	ชื่อ-สกุล / ตำแหน่ง	งานที่รับผิดชอบของกลุ่ม/ฝ่าย
๗.	<p data-bbox="292 376 780 465">นายวรธนวิทย์ เฉลยผล นักวิชาการส่งเสริมการเกษตร</p> 	<p data-bbox="798 376 1517 409">๑. งานตามภารกิจ</p> <p data-bbox="798 427 1517 510">๑.๑ ศึกษา วิเคราะห์ ทดสอบและถ่ายทอดความรู้ทางการเกษตรให้เหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่และชุมชน</p> <p data-bbox="798 521 1517 604">๑.๒ ศึกษา วิเคราะห์ศักยภาพของพื้นที่และชุมชนเพื่อกำหนดรูปแบบการพัฒนาเกษตรกร</p> <p data-bbox="798 616 1517 649">๑.๓ ปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย</p> <p data-bbox="798 667 1517 701">๒. งานโครงการ</p> <p data-bbox="798 719 1517 752">๒.๑ โครงการอุทยาน ร.๒ จังหวัดสมุทรสงคราม</p> <p data-bbox="798 763 1517 797">๒.๒ โครงการบอนสีตามพระราชเสาวนีย์ จังหวัดนราธิวาส</p> <p data-bbox="798 808 1517 891">๒.๓ โครงการพัฒนาการเกษตรพุ่มแม่อันเนื่องมาจากพระราชดำริ จ.ปัตตานี</p> <p data-bbox="798 902 1517 985">๒.๔ โครงการพัฒนาการเกษตรบ้านกุบเสีราตามพระราชดำริ จังหวัดปัตตานี</p> <p data-bbox="798 996 1517 1030">๒.๕ โครงการส่งเสริมอาชีพการเพาะเห็ด จังหวัดยะลา</p> <p data-bbox="798 1041 1517 1124">๒.๖ โครงการพัฒนาพื้นที่ห้วยป่าเขียวอันเนื่องมาจากพระราชดำริ จังหวัดพัทลุง</p> <p data-bbox="798 1135 1517 1218">๒.๗ โครงการส่งเสริมอาชีพเพื่อแก้ไขปัญหาความยากจนบ้านอาพัดและหมู่บ้านใกล้เคียงตามพระราชดำริ จังหวัดพัทลุง</p>
๘.	<p data-bbox="292 1305 780 1395">นางสาววรรณฯ ชัยเลิศกมลเดช เจ้าหน้าที่บริหารงานทั่วไป</p> 	<p data-bbox="798 1305 1517 1339">๑. งานตามภารกิจ</p> <p data-bbox="798 1357 1517 1440">๑.๑ ปฏิบัติงานธุรการและงานสารบรรณ ร่างหนังสือโต้ตอบ บันทึกย่อเรื่อง การรวบรวมข้อมูลและสถิติ</p> <p data-bbox="798 1451 1517 1534">๑.๒ งานทะเบียนเอกสาร การจัดเตรียมเอกสาร และจัดบันทึกรายงาน การประชุม</p> <p data-bbox="798 1545 1517 1628">๑.๓ ปฏิบัติงานด้านการเงิน บัญชีและพัสดุ งานพิมพ์เอกสารราชการ และบันทึกข้อมูล</p> <p data-bbox="798 1639 1517 1673">๑.๔ ปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย</p> <p data-bbox="798 1691 1517 1724">๒. งานโครงการ</p> <p data-bbox="798 1742 1517 1776">๒.๑ งานฝึกอบรมนักเรียน</p>

เพื่อนร่วมงาน (ชั่วคราว)

ที่	ชื่อ - นามสกุล	ตำแหน่ง	หมายเหตุ
๑.	นางสาวรสภรณ์ ภิญโญ	นักวิชาการส่งเสริมการเกษตร (๑ ตค. ๒๕๕๔ - ๓๑ มค. ๒๕๕๕)	๐๘ ๔๖๘๒ ๑๖๒๖ Oom_kuro@hotmail.com
๒.	นายจิรวงศ์ ปรียชาติวิจิตร	นักศึกษาฝึกงาน (๒๘ พย. ๒๕๕๔ - ๑๐ กพ. ๒๕๕๕)	๐๘ ๙๔๗๕ ๐๖๕๑ nung๑๑๑๙๙๙@hotmail.com

๑	นางสาวรสภรณ์ ภิญโญ นักวิชาการส่งเสริมการเกษตร	<p>๑. งานตามภารกิจ</p> <p>๑.๑ ศึกษา วิเคราะห์ ทดสอบและถ่ายทอดความรู้ทางการเกษตร ให้เหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่และชุมชน</p> <p>๑.๒ ศึกษา วิเคราะห์ศักยภาพของพื้นที่และชุมชนเพื่อกำหนดรูปแบบการพัฒนาเกษตรกร</p> <p>๑.๓ ปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย</p> <p>๒. งานโครงการ</p> <p>๒.๑ โครงการพระตำหนักเอ - ๑ จังหวัดนครนายก</p> <p>๒.๒ โครงการพัฒนาพื้นที่ว่างเปล่าโรงเรียนนายร้อย จปร. จังหวัดนครนายก</p> <p>๒.๓ โครงการในพื้นที่มูลนิธิชัยพัฒนา บ้านดงละคร, บ้านศรีจุฬา อ.เมือง จังหวัดนครนายก</p> <p>๒.๔ โครงการพัฒนาตามแนวพระราชดำริสวนเกษตรรวมใจ จังหวัดนครนายก</p> <p>๒.๕ โครงการพัฒนาพื้นที่สวนพระองค์ อำเภอบ้านสร้าง จ.ปราจีนบุรี</p>
๒.	นายจิรวงศ์ ปรียชาติวิจิตร นักศึกษาฝึกงาน	<p>- การเขียนหนังสือราชการ</p> <p>- ระบบหนังสือราชการ</p> <p>- ร่างหลักสูตรอบรมครูในโครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวัน</p> <p>- เขียนบทความประชาสัมพันธ์ “เทคนิคการเพิ่มผลผลิตขุ่น เห็นแล้วอึ้ง”</p> <p>- ฝึกปฏิบัติ ณ ศูนย์ส่งเสริมการเกษตรที่สูง จังหวัดกาญจนบุรี</p> <p>- ทักษะศึกษาดูงานโครงการพระราดำริ ณ สำนักงานเกษตรจังหวัดฉะเชิงเทรา สำนักงานเกษตรอำเภอบางปะกง ศูนย์ส่งเสริมและพัฒนาอาชีพการเกษตร (พืชสวน) จังหวัดฉะเชิงเทรา ศูนย์ศึกษาการพัฒนาเขาหินซ้อน จังหวัดฉะเชิงเทรา เขื่อนขุนด่านปราการชล ศูนย์ภูมิรักษ์ธรรมชาติ แปลงเกษตรกรผู้ประสบความสำเร็จในการทำการเกษตร</p>

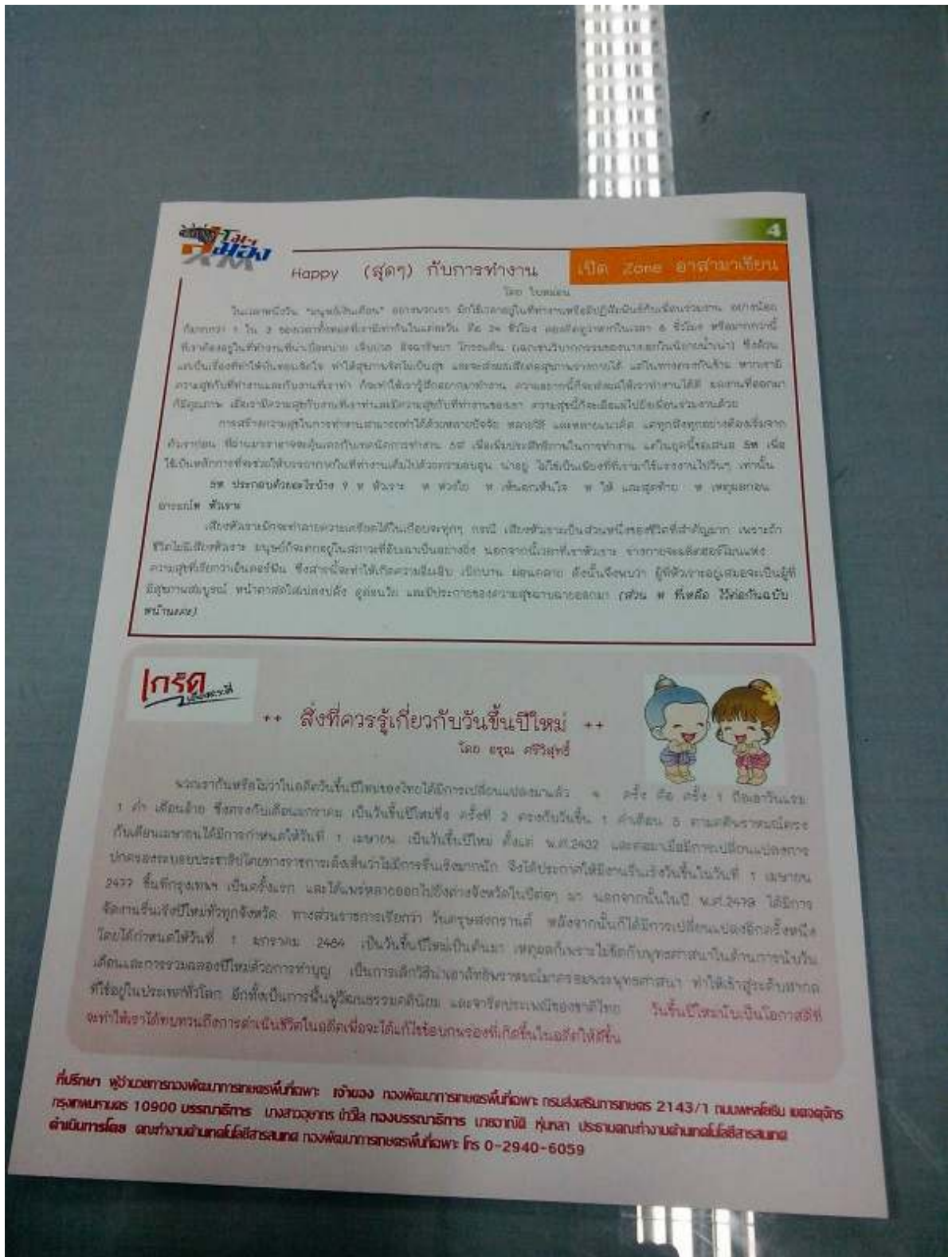

หนังสือ ที่จัดทำโดยกลุ่มงานโครงการพระราชดำริ ในปีงบประมาณ ๒๕๕๕

- หนังสืออ่านเพิ่มเติม เรื่อง ประยุกต์ใช้กระบวนการโรงเรียนเกษตรกร(ฉบับการ์ตูน) ในโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดน
- โครงการตัวอย่างตามพระราชดำริ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ กรมส่งเสริมการเกษตร ปี ๒๕๕๕
- การจัดเก็บข้อมูลพื้นฐานของเกษตรกร โครงการพัฒนาพื้นที่ราบเชิงเขาจังหวัดสระแก้ว-ปราจีนบุรี ตามพระราชดำริ กรณีศึกษา หมู่ที่ ๔ บ้านเขาสามสิบ ตำบลเขาสามสิบ อำเภอเขาฉกรรจ์ จังหวัดสระแก้ว
- สรุปผลการดำเนินงานโครงการพัฒนาตามพระราชดำริ ของสำนักราชเลขาธิการ ประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๕
- แผนปฏิบัติงานโครงการพระราชดำริ ๒๕๕๕ กลุ่มงานโครงการพระราชดำริ กองพัฒนาการเกษตรพื้นที่เฉพาะ
- ผลการปฏิบัติงานโครงการพระราชดำริ ๒๕๕๕ กลุ่มงานโครงการพระราชดำริ กองพัฒนาการเกษตรพื้นที่เฉพาะ

เกร็ดความรู้ ตีพิมพ์ในวารสาร กพฉ. ฉบับเดือนธันวาคม ๒๕๕๕

Happy (สุดๆ) กับการทำงาน เปิด 2๐๑๒ อาสาสมัครเขียน

โดย โทมัส

ในเวลาที่วัน "หยุดพักผ่อน" ของพวกเรา มีให้เลือกอยู่ในที่ทำงานโดยมีปฏิทินวันพักผ่อนตาม องค์กรโดย
 (ยกเว้น) 1. 2 ของเวลาที่หยุดพักผ่อนในวันธรรมดา 1.5 2. 3 วันหยุด ของผู้ดูแลครอบครัวเวลา 3 3 วันหยุด ของผู้ดูแลครอบครัว
 ที่งานคืออยู่ในที่ทำงานที่งานพักผ่อน เป็นเวลา 15 นาทีทุกวัน 15 นาทีทุกวัน 15 นาทีทุกวัน (ยกเว้นในวันธรรมดา) ที่งาน
 และเป็นเรื่องที่ดีที่ได้พักผ่อนบ้าง พักได้สุขภาพจิตในวันหยุด และจะส่งผลดีต่อสุขภาพร่างกายได้ และในทางตรงกันข้าม หากเรามี
 ความสุขในที่ทำงานและกับงานที่เรากำลังทำ ก็จะทำให้เรารู้สึกมีความสุข ความสุขในที่ทำงานส่งผลดีต่อสุขภาพเราได้ดี ผลกระทบต่อสุขภาพ
 ที่เรารู้สึก เป็นว่ามีความสุขกับงานที่เรากำลังทำมีความสุขกับที่ทำงานของเรา ความสุขในที่ทำงานมีผลดีไปใช้ต่อวันงานด้วย
 การที่เราจะมีความสุขในที่ทำงานสามารถทำได้หลายวิธี ทั้งวิธี แลพักขานะคิด แลทุกสิ่งทุกอย่างสิ่งดีที่เรา
 ทำจากนั้น ก็ผ่านมารายงานต่อผู้ดูแลในที่ทำงานที่งาน 6๓ แล้วจึงนำประวัติที่ทำงานในการทำงาน มาในจุดนี้ขอเสนอ ๕๓ แล้ว
 ได้เป็นหลักการที่ควรระวังในการทำงานที่งานแล้วไม่ได้อะไรเลยนะ นานๆ ได้เป็นเหมือนที่เรารู้สึกในการทำงานได้วัน เพราะใน
 ๕๓ ประกอบด้วยเวลาที่มีอยู่ ๑, ๒ พักวัน ๓ พักวัน ๔ พักวัน ๕ พักวัน ๖ พักวัน ๗ พักวัน ๘ พักวัน ๙ พักวัน ๑๐ พักวัน
 ๑๑ พักวัน ๑๒ พักวัน
 สิ่งที่ดีงานมีค่าหลายค่าและสิ่งที่ดีในสิ่งของต่างๆ ก็มี เป็นส่วนหนึ่งในส่วนหนึ่งของชีวิตที่สำคัญมาก เพราะว่า
 ชีวิตมีสิ่งที่ดีหลาย อย่างที่เรารู้สึกดีในสถานที่ที่เราทำงานอยู่ นอกจากนั้นเราก็ทำงาน เราอาจจะรู้สึกดีกับงานเพราะ
 ความสุขที่เรารู้สึกดีกับงาน ซึ่งสิ่งที่ดีทำให้เรารู้สึกดีในสิ่งที่ดี เป็นบ้าน มีคนคอย คอยในใจจนกว่า ผู้ที่ทำงานอยู่ควรจะเป็นผู้ที่
 มีสุขภาพดีจนกว่า หน้าที่การงานได้ผลดีแล้ว ผู้ดูแล และเป็นการของงานสุขภาพของเราเอง (ส่วน ๗ ที่เหลือ มีอีกอันอัน
 ๗๓๓๓๓)

เกร็ด

++ สิ่งที่เราควรรู้เกี่ยวกับวันขึ้นปีใหม่ ++
 โดย อรุณ ศรีวิสุทธิ์

พวกเราส่วนใหญ่คิดว่าในอดีตวันขึ้นปีใหม่ของไทยได้มีการเปลี่ยนแปลงมาด้วย ๑ ครั้ง คือ ครั้ง 1 ที่เปลี่ยนมา
 1. ๒ เดือนด้วย ซึ่งตรงกับเดือนเมษายน เป็นวันขึ้นปีใหม่ซึ่ง ครั้ง 2 ตรงกับวันขึ้น 1 ค่ำเดือน 5 ตามคติความเชื่อของ
 ก็นับเดือนเมษายนได้มีการกำหนดให้วันที่ 1 เมษายน เป็นวันขึ้นปีใหม่ ตั้งแต่ พ.ศ. 2๔๖2 และต่อมาเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงการ
 ปกครองประเทศไทยโดยทางราชการจึงเห็นว่ามีการรังเกียจชาตินิยม จึงได้ประกาศให้มีวันขึ้นปีใหม่ในวันที่ 1 เมษายน
 2๔77 ขึ้นที่กรุงเทพมหานคร เป็นครั้งแรก และได้แพร่หลายออกไปยังต่างประเทศในเวลาต่อมา นอกจากนั้นในปี พ.ศ. 2๔๗๘ ได้มีการ
 จัดงานขึ้นปีใหม่ทั่วทุกจังหวัด ทางส่วนราชการเรียกว่า วันสุขสงกรานต์ ซึ่งจากนั้นก็ได้มีการเปลี่ยนแปลงอีกครั้งหนึ่ง
 โดยได้กำหนดให้วันที่ 1 มกราคม 2๔๘๔ เป็นวันขึ้นปีใหม่เป็นต้นมา เหตุผลก็เพราะไม่ขัดกับพุทธศาสนานิกายเถรวาทในวัน
 เดือนและการฉลองปีใหม่อีกด้วย การทำบุญ เป็นการระลึกถึงคุณงามความดีของบรรพบุรุษที่ล่วงลับ ทำให้เรารู้จักสำนึก
 ที่เรารู้สึกในพระพุทธเจ้าที่เรารู้สึกได้เป็นการในผู้ที่มีความดีดี และจากพระพุทธรูปที่เรารู้สึกได้ในวันขึ้นปีใหม่เป็นโอกาสที่ดี
 จะทำให้เราได้พบพระพุทธรูปที่เรารู้สึกได้ในวันขึ้นปีใหม่ที่จะได้ทำให้เรารู้สึกได้ในวันขึ้นปีใหม่ที่ดีขึ้น

ที่ปรึกษา ผู้อำนวยการกองพัฒนาการเกษตรพื้นที่เฉพาะ: อำนวย กองพัฒนาการเกษตรพื้นที่เฉพาะ กรมส่งเสริมการเกษตร 2143/1 ถนนพหลโยธิน แขวงจตุจักร
 กรุงเทพมหานคร 10900 บรรณารักษ์: นางสาวอรุณ นามิ กองบรรณารักษ์ เกษตรปทุมธานี ศูนย์ประสานงานด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ
 ดำเนินการโดย: สถาบันพัฒนาเกษตรกรปศุสัตว์ กรมพัฒนาการเกษตรพื้นที่เฉพาะ โทร: 0-2940-6059

คำนำ

ผลการปฏิบัติงานโครงการพระราชดำริ ปี ๒๕๕๕ ของกลุ่มงานโครงการพระราชดำริ ฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อรวบรวมผลการปฏิบัติงานตามการจัดสรรงบประมาณที่ได้รับของกลุ่มงานโครงการพระราชดำริ กองพัฒนาการเกษตรพื้นที่เฉพาะ ในการดำเนินงานตามโครงการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๕ ทั้งในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ

กลุ่มงานโครงการพระราชดำริ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าผลการปฏิบัติงานโครงการตามพระราชดำริ ปี ๒๕๕๕ ฉบับนี้ จะเป็นประโยชน์ในการเผยแพร่กิจกรรมและนำไปสู่การวางแผนการปฏิบัติงานเพื่อใช้ในการพัฒนาการดำเนินงานโครงการตามพระราชดำริในด้านการเกษตรต่อไป

กลุ่มงานโครงการพระราชดำริ

พฤศจิกายน ๒๕๕๕

สารบัญ

	หน้า
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช	
- ศูนย์ศึกษาการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ	๒
- หมู่บ้านสหกรณ์สันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่	๘
- โครงการชั่งหัวมันตามพระราชดำริ จังหวัดเพชรบุรี	๑๑
- โครงการให้ความช่วยเหลือราษฎรตำบลโคกปรัง อ.วิเชียรบุรี จ.เพชรบูรณ์	๑๓
- โครงการหมู่บ้านสหกรณ์ห้วยสัตว์ใหญ่ ป่าเต็ง-ป่าละอู จังหวัดประจวบคีรีขันธ์	๑๖
- โครงการโรงสีข้าวมูลนิธิชัยพัฒนา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา	๑๘
สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ	
- โครงการฟาร์มตัวอย่างตามพระราชดำริ	๒๒
สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร	
- โครงการพัฒนาการเกษตรบ้านกุแบสิราตามพระราชดำริ จังหวัดปัตตานี	๒๘
- โครงการบ้านสวนอำเภอกำแพง อำเภอบ้านแพ้ว จังหวัดสมุทรสาคร	๓๑
- โครงการส่งเสริมการปลูกผักในตำหนักทวีวัฒนาและพื้นที่อื่นๆ	๓๓
สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี	
- โครงการเกษตรเพื่ออาหารกลางวัน	๓๕
- โครงการมูลนิธิสิริวัฒนาเซสเซียร์ จังหวัดเชียงใหม่	๔๕
- โครงการพัฒนาพื้นที่ลุ่มน้ำแม่จอนจังหวัดเชียงใหม่	๔๗
- โครงการพระตำหนักถนอม จังหวัดเชียงใหม่	๔๙
- โครงการภูฟ้าพัฒนา จังหวัดน่าน	๕๑
- โครงการพระตำหนักเอ-วัน (A-๑) จังหวัดนครนายก	๕๔
- โครงการพัฒนาพื้นที่ว่างเปล่า โรงเรียนนายร้อย จปร. จังหวัดนครนายก	๕๕
- โครงการบ้านสวนปทุม จังหวัดปทุมธานี	๕๖
- โครงการหมู่บ้านกาชาดไทย อำเภอกุระบุรี จังหวัดพังงา	๕๘
- โครงการพัฒนาพื้นที่ห้วยป่าเขียว จังหวัดพัทลุง	๖๒
- โครงการส่งเสริมอาชีพเพื่อแก้ไขปัญหาความยากจนบ้านอาพัด จังหวัดพัทลุง	๖๔
- โครงการอุทยาน ร.๒ จังหวัดสมุทรสงคราม	๖๖
พระเจ้าลูกเธอเจ้าฟ้าหญิงจุฬารัตน์วลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี	
- โครงการหมู่บ้านจุฬารัตน์-ทับทิมสยาม	๖๙
บูรณาการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	
โครงการพัฒนาตามพระราชดำริ ของสำนักพระราชเลขานุการ	
- โครงการพัฒนาตามพระราชดำริ อำเภอสันป่าตอง จังหวัดเชียงใหม่	๗๓
- โครงการศูนย์พัฒนาไม้ผลตามพระราชดำริ จังหวัดจันทบุรี	๗๖
- โครงการศูนย์บริการการพัฒนาปลวกแดงตามพระราชดำริ จังหวัดระยอง	๗๙
- โครงการศูนย์พัฒนาปศุสัตว์ตามพระราชดำริ อำเภอด่านซ้าย จังหวัดเลย	๘๑
- โครงการพัฒนาพื้นที่ราบเชิงเขาตามพระราชดำริ จังหวัดสระแก้ว-จังหวัดปราจีนบุรี	๘๕
กิจกรรมรับเสด็จ	๘๗
จัดนิทรรศการ	๘๙
การพัฒนาบุคลากร	๙๐
สรุปการปฏิบัติงานของกลุ่มงานโครงการพระราชดำริ	๙๑
อำนาจหน้าที่กลุ่มงานโครงการพระราชดำริและอัตรากำลัง ปีงบประมาณ ๒๕๕๕	๙๒
งานในความรับผิดชอบของบุคลากรกลุ่มงานโครงการพระราชดำริ	๙๔
หนังสือที่จัดทำโดยกลุ่มงานโครงการพระราชดำริ ปีงบประมาณ ๒๕๕๕	๑๐๐

ผลการปฏิบัติงาน โครงการพระราชดำริ ๒๕๕๕

กลุ่มงานโครงการพระราชดำริ

กองพัฒนาการเกษตรพื้นที่เฉพาะ กรมส่งเสริมการเกษตร

คณะผู้จัดทำ

ที่ปรึกษา

นายสุรัตน์ สงวนทรัพย์
นางสาวถนอมพรรณ สืบจากดี
นางนงนุช แต่งทรัพย์

รวบรวม เรียบเรียง จัดทำเล่ม
กลุ่มงานโครงการพระราชดำริ
๒๕๕๕

